

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Републички завод за статистику

СТАТИСТИЧКИ ПРОГРАМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПЕРИОД 2013 – 2017. ГОДИНЕ

Бања Лука, новембар, 2012. године

САДРЖАЈ

I	УВОД.....	6
II	СТРАТЕШКЕ СМЈЕРНИЦЕ.....	7
	Мисија.....	7
	Визија.....	7
	Вриједности.....	7
	Главни фактори који утичу на реализацију активности статистике Републике Српске	7
III	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ.....	8
	Институционално-законски оквир.....	8
	Сарадња са даваоцима и корисницима података и јачање повјерења у статистику Републике Српске ...	9
	Међународна сарадња - Преглед пројеката који се имплементирају и планираних пројеката у оквиру међународне сарадње у периоду 2013-2017. године	9
	Планирани пројекти	10
	Управљање квалитетом, мјерење и имплементација стандарда квалитета	11
	Повјерљивост и заштита статистичких података	11
IV	ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ СТАТИСТИКЕ У ПЕРИОДУ 2013-2017.....	11
V	АКТИВНОСТИ ПО СТАТИСТИЧКИМ ДОМЕНИМА	16
	1. РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ	16
	1.00 ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ СТАТИСТИКЕ	16
	1.01 Становништво	17
	1.02 Тржиште рада.....	18
	1.03 Образовање	18
	Истраживање и развој	19
	1.04 Култура.....	19
	1.05 Расподјела прихода и услови живота	20
	1.06 Социјална заштита.....	20
	1.07 Национални здравствени рачуни	21
	1.08 Статистика криминалитета.....	21
	2.00 МАКРОЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ	22
	2.01 Годишњи економски рачуни	23
	2.02 Квартални рачуни	23
	2.04 Статистика јавних финансија	24
	2.06. Цијене	24

2.07	Трговина робе са иностранством	24
3.00	ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ.....	25
3.01	Годишње пословне статистике.....	26
3.01.01	Структурне пословне статистике	26
3.01.03	Годишње истраживање у индустрији – PRODCOM	28
3.01.04.	Годишње истраживање о инвестицијама	29
3.01.05.	Годишње истраживање о грађевинским објектима.....	29
3.02	Краткорочне пословне статистике.....	29
3.03	Енергетска статистика.....	30
3.04	Саобраћај.....	31
3.05	Туризам.....	31
3.06	Статистички пословни регистар-СПР	32
3.07	Вођење Регистра пословних субјеката	33
4.00	СТАТИСТИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА.....	33
4.01	Пољопривредна производња	34
4.02	Пољопривредне структуре.....	34
4.03	Кориштење земљишта и земљишне површине	35
4.04	Пољопривредни рачуни и цијене.....	35
4.05	Статистика шумарства	36
4.06	Статистика рибарства.....	36
5.00	МУЛТИДОМЕНСКЕ СТАТИСТИКЕ	36
5.02	Европа 2020 стратегија и одрживи развој	37
5.03	Статистика животне средине и рачуни у области животне средине	38
5.04	Регионална и урбана статистика	38
5.06	Статистика науке, технологије и иновација.....	38
5.07	Статистика Информацијског друштва – информационах и комуникационих технологија.....	38
6.00	ПРОЦЈЕНА РИЗИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ СТАТИСТИЧКОГ ПРОГРАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПЕРИОД 2013 – 2017	39
2.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА	43
1.01	Пожари.....	43
1.02	Саобраћајна безбједност	43
1.02.01	Регистрована возила	43
1.02.02	Саобраћајне незгоде	43
1.03.	Статистика криминалитета.....	43
3.	МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ	44

1.01 Пунољетни починиоци кривичних дјела.....	44
1.02 Малољетни починиоци кривичних дјела	44
1.03 Кривична дјела организованог и најтежих облика привредног криминала.....	44
1.04 Грађански спорови	44
1.05 Прекршаји	45
1.06 Оставински и други ванпарнични предмети.....	45
1.07 Ванредни правни лијекови	45
1.08 Управни спорови	45
1.09 Управно-рачунски спорови	45
1.10 Стечај.....	45
1.11 Ликвидација	45
1.12 Регистрација пословних субјеката.....	45
4. МИНИСТАРСТВО РАДА И БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ	46
1.00 Тржиште рада.....	46
1.01 Запосленост.....	46
1.01.01 Слободна радна мјеста	46
1.01.02. Запошљавање инвалида	46
1.01.03. Запошљавање у иностранству	46
1.02 Незапосленост.....	46
5. РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД	46
1.01 Метеорологија.....	47
1.02 Заштита ваздуха.....	47
1.03 Хидрологија	47
1.04 Сеизмологија.....	48
6. ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ	47
1.01 Корисници пензија и висина пензије.....	47
1.02 Пензијско и инвалидско осигурање.....	47
1.03 Приходи и расходи пензијско-инвалидског осигурања.....	48
7. ФОНД ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА.....	48
1.01 Осигурана лица здравственог осигурања.....	48
1.02 Кориштење права по основу здравственог осигурања	48
1.03 Расходи здравственог осигурања	48
8. ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВСТВО	48
1.00 Здравље.....	48
1.01. Заразне болести.....	48

1.02 Рад здравствених установа и морбидитет у здравственим установама.....	49
1.03 Професионалне болести и несреће на послу.....	49
1.04 Здравствена исправност намирница, воде и предмета опште употребе.....	49
1.05 Заштита животне средине.....	50
1.06 Контрола незаразних болести.....	50
1.07 Картон здравственог радника и здравственог грађевинског објекта.....	50
1.08 Квалитет рада у здравственим установама	50
1.09 Потрошња лијекова и опојних дрога	51
9. АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО	51
1.01 Биланс стања банака.....	51
1.02 Биланс успјеха банака	51
1.03 Капитал.....	51
1.04 Класификација активе	51
10. МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА	51
1.01 Статистика владиних финансија	51
1.02 Бруто наплате прихода (Б-2)	52
1.03 Извршење буџета.....	52
1.04 Полугодишњи и годишњи обрачуни правних лица – биланс стања, биланс успјеха, рачуноводствени искази-анекси и други подаци.....	52
1.05 Годишње пореске пријаве.....	53
Фундаментални принципи званичне статистике.....	54
Кодекс праксе европске статистике.....	56

I УВОД

Статистички програм Републике Српске за период 2013 – 2017. година је вишегодишњи, програмски стратешки документ у области статистике Републике Српске, у складу са којим се доносе годишњи планови рада у Републичком заводу за статистику и овлашћеним произвођачима статистике у Републици Српској. Програм се доноси у складу са чланом 9. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03). Ово је трећи Статистички програм Републике Српске. За вријеме трајања Статистичког програма донесеног за период 2009-2012, усвојен је знатан број међународних статистичких методологија, стандарда, најбољих пракси, ЕУ регулатива и препорука, укључујући ревидирани Кодекс праксе европске статистике, о чему се водило рачуна при изради овог Програма. Статистичке активности које ће обиљежити овај период у Републици Српској су у првом реду припрема и спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова у БиХ и Републици Српској 2013.године као и припрема и спровођење Пописа пољопривреде.

Циљ Статистичког програма Републике Српске је да осигура производњу конзистентних и упоредивих статистичких података, да што објективније прикаже стварно стање ствари, да изврши дистрибуцију података крајњим корисницима на неутралан и непристрасан начин, да статистички прати појаве које су битне за органе који доносе одлуке, те да се у пуној мјери омогући право корисницима на приступ свим информацијама и статистичким подацима осим ако су у питању лични повјерљиви подаци.

Надлежност за прикупљање, производњу и дисеминацију статистичких података Републике Српске прописана је Законом о статистици Републике Српске који у члану 4. одређује да је надлежни орган за послове статистике Републички завод за статистику. Поред Завода за статистику, овлашћени произвођачи статистике, у оквиру послова из свог дјелокруга, у Републици Српској су:

- Министарство финансија,
- Министарство унутрашњих послова,
- Министарство правде,
- Министарство рада и борачко-инвалидске заштите,
- Републички хидрометеоролошки завод,
- Фонд пензијско-инвалидског осигурања,
- Фонд здравственог осигурања,
- Институт за заштиту здравља и
- Агенција за банкарство.

Статистички програм Републике Српске је у складу са Статистичким програмом БиХ, Компендијумом захтјева статистичке канцеларије Европске комисије, УН фундаменталним принципима званичне статистике, те Кодексом праксе европске статистике.

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске бр. 85/03“) пружа правни оквир за организацију статистике, почевши од дјелокруга рада, извора података, извјештајних јединица, методологија и стандарда који ће се користити, нивоа за који се подаци утврђују, рокова достављања података за извјештајне јединице као и рокова за реализацију статистичких активности. У наведеном закону, је дефинисано да производња статистике, укључује све активности потребне за припрему, прикупљање, похрањивање, обраду, компилацију, анализу и дистрибуцију статистичких података.

Припрема петогодишњег програма и годишњих планова рада важан су задатак Завода за статистику Републике Српске, јер ови плански документи обезбјеђују програмски оквир за успјешан рад Завода. Статистички програм обавезно садржи елементе утврђене законом:

координацију, усаглашавање, планирање, сакупљање, израду и дистрибуцију статистичких података. Нацрт Програма припрема Завод за статистику Републике Српске у сарадњи са овлаштеним органима и организацијама за производњу статистичких података при чему се узимају у обзир могућности и потребе статистике у Републици Српској. У складу са законом, Програм доноси Народна скупштина Републике Српске на приједлог Владе Републике Српске.

II СТРАТЕШКЕ СМЈЕРНИЦЕ

У Статистичком програму дате су стратешке смјернице и приоритети развоја званичне статистике као и активности по статистичким областима и носиоцима статистичке активности.

Мисија

Мисија Републичког завода за статистику је пружање поузданих, квалитетних, разумљивих, правовремених и међународно упоредивих статистичких података које задовољавају потребе доносилаца одлука, истраживача и осталих домаћих и страних корисника и одражавају стање и промјене у економском, демографском и социјалном подручју, подручју заштите животне средине и природних ресурса.

Прикупљање, обрада, анализа и дисеминација статистичких података врши се на основу статистичких стандарда и савремене технологије, уз заштиту статистичке повјерљивости, оптимално коришћење ресурса и разумно оптерећење давалаца података.

Визија

Републички завод за статистику је јачањем својих стручних и инфраструктурних капацитета и усвајањем и примјеном најбоље статистичке праксе постигао потпуну усклађеност са међународним статистичким стандардима и начелима Кодекса праксе европске статистике, поштујући фундаменталне вриједности као што су стручност, независност, непристрасност и отвореност. Корисницима се под једнаким условима пружају релевантни и висококвалитетни статистички подаци и услуге, а оптерећење давалаца података је на разумном нивоу и пропорционално је потребама корисника.

Вриједности

Вриједности и принципи којима се у раду руководи Републички завод за статистику су: професионална независност, објективност, корисничка оријентација, преданост квалитету, статистичка повјерљивост, повећање ефикасности и тимски рад, поштовање знања и искуства, стално усавршавање запослених.

Међусобно повјерење између давалаца података, произвођача статистике и корисника података је од изузетне важности. Независност статистичких институција од било каквих вањских утицаја је гаранција повјерења у статистички систем. Преданост квалитету, тимски рад, поштовање знања и искуства, стално усавршавање запослених су вриједности које битно утичу на задовољство корисника и запослених.

Главни фактори који утичу на реализацију активности статистике Републике Српске

Активности које обезбјеђују постизање темељних циљева статистике Републике Српске су детаљније описане код кључних подручја развоја и рада статистике Републике Српске, а главни фактори који ће омогућити одговарајућу реализацију ових активности су:

- Високо оспособљени, добро организовани и мотивисани кадрови,
- Поштовање законодавства и добре праксе код припреме статистичких истраживања,

- Методологије развијене на одговарајућем нивоу, те благовремено усвојене класификације, регистри, стандарди квалитета,
- Осигуравање прикупљања података и сарадња са изворима података,
- Активна сарадња са овлаштеним произвођачима података и административним изворима у Републици Српској,
- Обезбијеђени финансијски ресурси.

III ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ

Институционално-законски оквир

Завод за статистику припрема Статистички програм на основу:

- Закона о статистици Републике Српске,
- Закон о статистици БиХ,
- Статистичког програма БиХ 2013-2017
- Развојне стратегије у Републици Српској
- Вишегодишњег програма EUROSTAT-а 2013-2017
- Препоруке прилагођене опште процјене (Adopted Global Assessment - AGA) националног статистичког система БиХ.

У току трајања Програма очекују се значајне измјене у законској регулативи којом се регулише рад статистичких институција у БиХ, прије свега усаглашавање нацрта измјена и допуна Закона о статистици БиХ, који треба да се упути у парламентарну процедуру, те измјене и допуне Закона о статистици Републике Српске. Основни циљ такве активности треба да буде хармонизација статистичке легислативе у БиХ са ЕУ легислативом, као и функционалне измјене Закона о статистици Републике Српске. Овим активностима претходила је препорука експерата за процјену статистичког система БиХ дата у извјештају под називом – Adapted Global Assessment of National System of Bosnia and Herzegovina.

Завод континуирано, у склопу активности статистичких институција БиХ, хармонизује своје методологије са важећим међународним стандардима, што подразумева: стандардне дефиниције (појмове, класификације и номенклатуре) и стандардне процедуре за израчунавање статистичких индикатора. Прихватањем постојеће статистичке праксе држава Европске уније постиже се поред терминолошког усаглашавања и методолошког уједначавања, јединствено коришћење стандардних класификација, као и поступака за добијање сложенијих статистичких индикатора чиме се постиже упоредивост података статистике Републике Српске и БиХ са подацима земаља ЕУ. На тај начин су створени услови за релевантност и валидност статистичких података и са становишта правних прописа и методолошких правила и препорука ЕУ.

Кодекс европске статистике захтјева да се испуне институционалне и организационе претпоставке за извршавање сложених задатака које остварују статистичке институције што подразумева постојање адекватних ресурса, посебно када су у питању кадрови, финансијска средства и одговарајућа ИТ опрема. Мада су поменути ресурси предуслов за успјешну реализацију Плана рада и имплементацију промјена у методологијама и стандардима ЕУ и УН, због економске кризе, и поред уложеног максималног напора Завода, ниједан од ова три кључна ресурса није адекватно задовољен. Потреба за обуком запослених је стална, те се врши на више начина, дијелом као обука државних службеника путем Агенције за државну управу Републике Српске, а у стручном, статистичком дијелу кроз организовање семинара, обуком која се врши у склопу међународних пројеката, путем студијских посјета и размјеном искустава са статистичким институцијама у региону.

Сарадња са даваоцима и корисницима података и јачање повјерења у статистику Републике Српске

Завод ће у остваривању Програма континуирано радити на унапређењу сарадње са даваоцима и корисницима података. Осим непосредним контактима и одговарајући на захтјеве корисника, Завод ће настојати да и коришћењем разних медија и модерних технологија унаприједи ову сарадњу, напредовање и отварање према корисницима, те Завод планира да буде што више присутан у писаним и електронским медијима, путем добро организованих конференција за штампу, унапређењем изгледа и квалитета публикација, побољшањем и модернизацијом званичног сајта Завода, објављивањем података у PDF и EXCEL верзији, организовањем званичних промоција издања Завода, популаризацијом статистике путем пригодних џепних публикација. Календар публикавања ће и у наредном периоду бити доступан јавности. При свему томе, максимално ће се водити рачуна о поштовању једног од основних статистичких принципа, принципа повјерљивости и заштите података, чиме Завод и даље гради максимално повјерење када су у питању даваоци података. Резултати званичне статистике јесу и морају бити доступни истовремено свим корисницима под једнаким условима. Такве активности Завода наставиће се и у наредном периоду.

Међународна сарадња - Преглед пројеката који се имплементирају и планираних пројеката у периоду 2013-2017. године

1. Пројекат *IPA 2008 EUPHC* - фаза II, обезбјеђује техничку помоћ за припреме Пописа становништва и домаћинства у БиХ (организација и методологија пописа, покривеност и контрола квалитета података, питања везана за картографију, медијску кампању за упознавање јавности, дисеминацију и IT). Пројекат се имплементира у трајању од 15 мјесеци (април 2012 – јули 2013), а средства обезбјеђује ЕУ.
2. *IPA 2009* пројекат подразумијева набавку IT опреме за Попис. Пројекат се имплементира у 2012. и 2013. години, а средства обезбјеђује ЕУ.
3. Пројекат *IPA 2008 – Међународни мониторинг за Попис становништва и домаћинства у БиХ*, бави се праћењем припрема и провођењем пописа. Имплементира се у периоду 2012-2013, а финансијски га подржавају ЕУ и СИДА.
4. *IPA 2008 Twinning* пројекат: „Подршка државној и ентитетским статистичким институцијама Босне и Херцеговине, фаза V“ – обухвата три компоненте: пословне статистике; проширена анкета о потрошњи домаћинства; институционални капацитети. Пословне статистике обухватају поткомпоненте које се односе на развијање статистичког пословног регистра, структурно-пословних статистика те краткорочних статистика, док се унутар компоненте институционални капацитети развијају три области: дугорочна стратегија, развој метаподатака и класификационог система, те промоција дисеминације. Пројекат се имплементира у двогодишњем трајању од октобра 2011. године, а средства обезбјеђује ЕУ.
5. У оквиру *IPA 2009* пројекта обезбјеђује се јачање БиХ капацитета и развој људских ресурса који се имплементира у Министарству цивилних послова али компонента II – образовање укључује и особље статистичких институција. Имплементација пројекта започела је у септембру 2011. године, са планираном двогодишњом реализацијом.
6. *IPA 2009* пројекат: “Јачање капацитета за компилацију рачуноводствених података у оквиру владиног сектора и статистике јавних финансија” (*PFM-StAR*). Пројекат се имплементира у трајању од двије године, а финансира га ЕУ. У пројекат су као допунске корисничке институције укључене

три статистичке институције у БиХ (Републички завод за статистику, Агенција за статистику БиХ и Федерални завод за статистику), уз примарне корисничке институције (државна и ентитетска министарства финансија, Дирекција за финансирање БД, ЦББиХ и ОМА-Одјељење за макроекономску анализу Управног одбора Управе за индиректно опорезивање БиХ).

7. *IPA 2009* пројекат под називом: „Развој институционалних капацитета три иновативна центра и истраживачког сектора у БиХ“, обухвата три компоненте, а особље статистичких институција биће укључено у активности компоненте III – подршка имплементацији статистике за *STI*. Званична имплементација пројекта је почела крајем октобра 2012. године, а предвиђено је осамнаестомјесечно трајање пројекта.

8. Статистика Шведске наставља са подршком развоју статистике у БиХ за све три статистичке институције кроз трећу фазу *SIDA/SCB* пројекта: „Партнерство за статистику БиХ“. Нова фаза пројекта обухвата области статистике рада, статистике животне средине, статистичке методологије те изградњу општих капацитета. Пројекат се реализује у периоду фебруар 2012–јануар 2015. година.

9. У току је и имплементација пројекта јачање јавних институција у БиХ који се односи на неколико одабраних институција у БиХ укључујући и статистику. Пројекат се проводи у сарадњи са Уредом координатора за реформу јавне управе при Вијећу министара БиХ (*PARCO*), и њемачког друштва за међународну сарадњу (*GIZ*), које преко Владе Њемачке обезбјеђује средства. Активности које се односе на статистику обухватају област националних¹ рачуна, статистику цијена, сарадњу са ЦББиХ, као и одређене *ad hoc* активности. Прва фаза пројекта имплементира се у периоду: 2011-2013, а очекује се и наставак за наредне три године.

10. Кроз сарадњу са Међународним монетарним фондом (*IMF*) обезбјеђује се експертска помоћ за развој националних¹ рачуна. Пројекат се реализује у периоду 2012–2015. година.

11. *IPA 2011* вишекориснички програм укључује сљедеће области за БиХ: статистика националних¹ рачуна, статистика цијена, статистика спољне трговине, пољопривредна статистика, статистика заштите животне средине, структурно-пословне статистике, статистика пословних регистара те АПД. Имплементира се у двогодишњем трајању (2012–2014), а средства обезбјеђује ЕУ.

Планирани пројекти

1. *IPA 2012* пројекат: „Подршка државној и ентитетским статистичким институцијама, фаза VI – БиХ“, обухватаће сљедеће статистичке области: национални рачуни, пословне статистике, европски систем интегрисане статистике социјалне заштите (*ESSPROS*), те у оквиру техничке помоћи подршку припремама за Пољопривредни попис. Имплементација пројекта планирана је у двогодишњем трајању: 2014-2016. Пројекат ће финансијски подржати ЕУ.

2. Шведска статистика у оквиру вишекорисничког програма пружа техничку помоћ за сљедеће статистичке области: статистика полова, статистичка методологије, анкета о кориштењу времена, енергетска статистика, прикупљање података, метаподаци, статистика животне средине итд. Пројекат се имплементира у периоду 2008–2012. године, а очекује се његов наставак и у наредном периоду: 2012–2015. година.

3. *IPA 2012* вишекориснички програм обухватаће неке од сљедећих статистичких области: макроекономске статистике, статистику спољне трговине, статистику рада, образовну статистику, статистику криминалитета, здравствену статистику, социјалне статистике, *ESSPROS*,

¹ За ниво Републике Српске, а засновани на концепту Система националних рачуна из 1993. године (System of National Accounts – SNA 93) и Европског система рачуна из 1995. године (European System of Accounts – ESA 95).

пољопривредну статистику, пословне статистике, статистику иновација и развоја. Пројекат би требао да буде имплементиран у периоду: 2013-2015. година, а средства обезбјеђује ЕУ.

Управљање квалитетом, мјерење и имплементација стандарда квалитета

У току је увођење стандардних метода мјерења квалитета података у свим фазама прикупљања и обраде података. Израда документа: "Смјернице за управљање квалитетом статистичког производног процеса у статистичком систему Републике Српске", ће послужити као важна оријентација у смислу предузимања и праћења препоручених стандарда и правила који су наведени у овом документу.

Израда „Извјештаја о квалитету појединих статистичких активности“. Стални мониторинг и промовисање European Statistics Code of Practice у статистичком систему Републике Српске са анализом стања и планирањем будућих активности.

Повјерљивост и заштита статистичких података

Процес заштите повјерљивих и индивидуалних података прикупљених статистичким активностима је континуиран процес. Доношење Правилника о заштити повјерљивих података, обука и упознавање запослених са физичким, техничким и организацијским мјерама с којима се осигуравају простори и рачунарска опрема, осигурање заштите при посредовању и преносу података, као и увођење статистичких метода помоћу којих се онемогућава откривање индивидуалних података у деиндивидуализираним базама микро и макро података – послови су који ће бити завршени у 2012. години а наставиће се активности у овој области и у наредном периоду.

IV ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ СТАТИСТИКЕ У ПЕРИОДУ 2013-2017. ГОДИНЕ

При одређивању основних циљева и активности за њихово постизање поштовани су прописи из области статистике на нивоу Републике Српске и БиХ, ЕУ, добра пракса као и захтјеви домаћих, европских и других међународних корисника у зависности од расположивих ресурса (финансијских и кадровских) који су на располагању Заводу за статистику Републике Српске.

Агенција за статистику БиХ и Републички завод за статистику, као и остали овлаштени произвођачи статистике на нивоу БиХ и ентитета, за период од 2013-2017 као основне, постављају следеће циљеве:

- Осигуравање динамичног развоја званичне статистике кроз усмјеравање развоја у правцу хармонизације стандарда, класификација, методологија и статистичке праксе са међународним стандардима,
- Одржавање повјерења свих заинтересованих страна и повећање, те јачање препознатљивости званичне статистике,
- Промовисање шире употребе статистичких података међу корисницима,
- Производња квалитетне статистике и однос према кориснику по принципу „user-friendly“ (пријатељски),
- Повећање повјерења и побољшање сарадње са даваоцима статистичких података те рационализација прикупљања статистике, посебно кроз кориштење административних извора.

ЦИЉ 1: Осигуравање динамичног развоја статистике Републике Српске путем усмјеравања развоја у правцу хармонизације статистичке легислативе, методологија, стандарда, класификација и статистичке праксе са међународним стандардима.

Статистички стандарди подразумевају: стандардне дефиниције (појмове, класификације, номенклатуре) и стандардне методологије и процедуре за израчунавање статистичких индикатора. Кориштењем стандарда успоставља се основ за потпуну упоредивост података статистике Републике Српске са статистикама ЕУ. За постизање овог циља кључни су:

1. Рад на побољшању законске регулативе:

Закон о статистици БиХ и Закон о статистици Републике Српске ће у периоду спровођења Програма и даље бити усклађивани с Фундаменталним принципима службене статистике Уједињених нација и Кодексом праксе европске статистике, те се планирају измјене у циљу одређених побољшања законских рјешења.

2. Рад на хармонизацији статистике БиХ са међународном легислативом, стандардима и праксом:

- Кориштење добрих пракси, методологија, ИТ рјешења међусобном сарадњом у на нивоу БиХ и на међународном нивоу.
- Успостава континуиране размјене и примјене научених знања, лекција, искустава и најбољих пракси између статистичких институција у БиХ, Европском статистичком систему и ширем међународном окружењу,
- Кориштење јединствених назива и дефиниција за статистичке популације, статистичке јединице, концепте, варијабле и класификације кориштене у статистичким програмима, односно термилошко усаглашавање и методолошко уједначавање дефиниција и појмова како унутар статистичког система тако и са препорученим дефиницијама и концептима,
- Статистичке информације које се производе треба да осигуравају да разне базе података могу бити анализирани скупа и у комбинацији са информацијама из осталих извора,
- Поред развоја методологије и усвајања нових стандарда, потребно је даље развијати статистичке регистре као оквир за избор извјештајних статистичких јединица,
- Планира се шира примјена метода узорка и већи ослонац на административне изворе података.

ЦИЉ 2: Очувати повјерење свих заинтересованих страна у статистику Републике Српске и јачати препознатљивост статистике Републике Српске

У одржавању повјерења један од кључних елемената је осигурање адекватне заштите информација, посебно управљање изворима података. Завод и остали овлаштени произвођачи статистике ће промоцијом ове вриједности да јачају повјерење јавности у статистику, што ће за посљедицу имати јачу сарадњу са даваоцима и корисницима података. У том циљу на веб страници Завода ће и убудуће бити широј јавности, односно корисницима доступни релевантни, поуздани и правовремени статистички подаци и информације.

За постизање овог основног циља кључни су сљедећи задаци:

1. Сарадња са даваоцима података:

- Увјеравање извјештајних јединица да ће се поштовати аспект заштите информација,
- Успостављање брзог и ефикасног комуницирања са извјештајним јединицама (посебно са великим пословним субјектима) те власницима административних извора,
- Модернизовање начина прикупљања и побољшање појашњења односно упутства за давање података за даваоце података (извјештајне јединице).

2. Побољшање и даљи развој метода заштите и управљања подацима:

- Извршавање основних начела опште и информацијске заштите, те израда и увођење одговарајућих припадајућих правилника у све статистичке процесе у циљу заштите повјерљивости статистичких података,

- Развој свијести и културе запослених у поступку и провођењу опште и информацијске заштите статистичких података и информација,
 - Праћење развоја стандарда у области информацијске заштите и укључивање нових могућности у општу политику заштите у одговарајуће правилнике,
 - Израђивање одговарајуће документације која ће подржати начине и методе кориштења статистичких података за научноистраживачке и аналитичке потребе (Правилник о статистичкој повјерљивости и заштити података, те сета образаца, уговора и остале неопходне документације о приступу и начину кориштења истих).
3. Јачање стручне независности и препознатљивости статистике Републике Српске:
- Придржавање правних и других основа за независан рад статистике Републике Српске и испуњавања обавеза којима се јача повјерење у статистику,
 - Очување и унапређивање свијести о значају начела Кодекса праксе европске статистике,
 - Информисање јавности о кориштеним непримјереним статистичким методама за производњу квалитетних статистичких производа,
 - Упозоравање на погрешно кориштење или интерпретацију статистичких резултата,
 - Повећање препознатљивости статистике БиХ успоставом једне улазне тачке до статистичких података преко интернет страница свих надлежних статистичких институција и овлаштених произвођача статистике.

ЦИЉ 3: Промовисање шире употребе статистичких података међу корисницима

Статистика Републике Српске има за циљ да се предузму акције које ће допринијети да статистички подаци буду приступачнији и кориснији корисницима.

За постизање овог циља сљедећи задаци су кључни:

1. Задовољавање потреба корисника путем побољшања сарадње и комуникације са корисницима:
 - Једноставнији и прегледнији приступ до података и информација путем континуираног ажурирања интернет страница и повећање расположивих података из разних статистичких подручја,
 - User – friendly приступ метаподацима,
 - Редовно извјештавање о квалитету статистичких истраживања и резултата на стандардизован начин, с акцентом на поузданост, тачност и правовременост,
 - Успостављање равнотеже између брзине објављивања статистичких резултата и квалитета, даљи развој база података и начина приступа истраживача до микроподатака,
 - Побољшање статистичких резултата и услуга на основу анализа проведених анкета о задовољству корисника,
 - Омогућавање бесплатног приступа до основних статистичких производа и услуга,
 - Иновирање формата и начина дисеминације статистичких података и публикација.
2. Промовисање кориштења статистичких података:
 - Наставак организовања новинарских и тематско-стручних конференција, те објављивање стручних и пригодних чланака у различитим медијима,
 - Активно судјеловање и представљање статистичких производа и услуга на разним догађајима и промоцијама,
 - Провођење различитих активности како би се побољшала статистичка писменост у различитим подручјима (нпр. статистички резултати ће бити подржани стручним коментарима и метаподацима),
3. Развој статистичких области на основу сарадње у унутрашњем и међународном окружењу:

- Темељно и организовано праћење промјена у законодавству, те давање савјета и коментара релевантних за припрему и дисеминацију статистичких података, укључујући осигуравање релевантних административних извора података,
 - Активно учествовање (ако је могуће) на разним радним, експертским и директорским радионицама, групама и евентуално одборима EUROSTAT-а,
 - Активно учествовање на радним групама и састанцима других међународних организација (нпр. У сарадњи са OECD, Економском комисијом Уједињених народа за Европу, у Статистичкој комисији Уједињених народа).
4. Развој статистичких области у сарадњи са научноистраживачком заједницом:
- Скупа са научноистраживачком заједницом укључивање у пројекте који доприносе развоју статистичких методологија у склопу расписаних тема истраживачких програма ЕУ и истраживачких пројеката,
 - Подстицање истраживача и научноистраживачких и образовних институција за кориштењем микроподатака за припрему разних статистичких анализа и модела,
 - Анализа истраживања и пренос знања из академско-истраживачког окружења у будуће кориштење истог у статистичком процесу,
 - Систематична провјера планираних и већ кориштених статистичких методологија.

ЦИЉ 4: Произвођење квалитетне и кориснику „user-friendly“ статистике

Завод ће у наредном периоду да у потпуности ради на примјени и пуној имплементацији Кодекса понашања европске статистике (European statistics Code of Practice), а добар дио препорука је већ уграђен у постојећу легислативу и остале прописе. Квалитет статистичких процеса тј. његова структура ће бити организована у складу с начелима квалитета који укључују: релевантност, прецизност и поузданост, правовременост и тачност објаве, доступност и јасност, усклађеност и упоредивост, процјену потреба и перцепције корисника, трошкови и оптерећење извјештајних јединица и повјерљивост, транспарентност и заштиту.

За постизање овог циља сљедећи задаци су кључни:

- Побољшање координације унутар статистичког система у БиХ у сврху осигурања усклађености са начелима Кодекса праксе европске статистике,
- Стална брига за усклађеност са начелима Кодекса праксе европске статистике у свим подручјима: институционално окружење, статистички процеси и статистички резултати,
- Упознавање корисника и давалаца података са обавезама о поштовању начела Кодекса праксе европске статистике,
- Утврђивање елемената оквира квалитета (проучити могућност управљања системом квалитета у складу с начелима EFQM),
- Имплементација одговарајућих статистичких поступака за праћење квалитета у поступку провођења статистичког истраживања у складу са смјерницама стандарда квалитета у статистичком производном процесу,
- Израда стручних извјештаја о квалитету провођења појединих статистичких истраживања (извјештаји о квалитету статистичких истраживања) и
- Побољшање усклађености између различитих статистичких подручја.

ЦИЉ 5: Рационализовање прикупљања статистичких података, посебно кроз кориштење административних извора

Кодекс праксе европске статистике у свом 10. начелу, трошковна ефикасност, наводи да сви ресурси морају бити ефикасно употријебљени. Овдје се прије свега мисли на техничке, људске и финансијске ресурсе за постизање најбољих резултата, учинака, дакле користи. Развој друштва и

економије захтијева од статистике с једне стране, нове задатке (дисеминацију нових, другачијих, релевантнијих резултата), на другој страни пак остају потребе за постојећим подацима. Узимајући ове чињенице у обзир, можемо примјетити да су финансијски и људски ресурси све ограниченији.

Овај несклад се може дјелимично ријешити оптимизирањем процеса провођења истраживања, с увођењем напреднијих статистичких методологија и релевантних информацијских технологија и прерасподјеле људских и финансијских ресурса. За квалитетне статистичке производе и услуге су потребни квалитетни улазни извори, при томе статистичке институције требају водити рачуна о разумном оптерећењу давалаца података. На овај начин статистичке институције могу утицати на побољшање стопе одзива извјештајних јединица у статистичким истраживањима.

За постизање овог основног циља кључни су сљедећи задаци:

1. Одређивање приоритета у провођењу статистичких истраживања и осигурање одговарајућих финансијских ресурса:
 - Успоставити критеријуме за одређивање приоритета у провођењу истраживања узимајући у обзир финансијске могућности provedбе програма,
 - Провођење поступака за смањивање оптерећења извјештајних јединица (нпр. Повећано кориштење узорка у провођењу истраживања, смањења обима и учесталости провођења истраживања, интеграција истраживања, итд.)
 - Стална контрола ефикасности финансијских, кадровских и техничких ресурса.
2. Оптимизација процеса и остваривање ефикасне информацијске подршке:
 - Оптимизација организације прикупљања података од извјештајних јединица и од власника административних извора путем развијања нових и ефикаснијих начина прикупљања података кориштењем савремених електроничких инструмената комуникације (електронски упитници и достава података путем интернета и кориштење рачунара приликом анкетања домаћинстава),
 - Кориштење статистичког пословног регистра као јединственог оквира за израду узорка за потребе пословне статистике,
 - Оптимизација поступака избора јединица посматрања, такође с увођењем координираног узорковања (посљедишно смањење оптерећења извјештајних јединица),
 - Стандардизација процеса статистичког уређивања података,
 - Осигурање дјелотворне информацијске подршке те модернизације ИТ инфраструктуре и технологије (кориштење „open source“ алата и рјешења).
3. Кориштење административних извора података:
 - Преузимање активније улоге статистичких институција у проналажењу одговарајућих административних извора у циљу смањења оптерећења давалаца података и опште рационализације трошкова,
 - Стална сарадња са административним изворима с циљем осигуравања њиховог квалитета и стабилности ослонца статистике на административне изворе података,
 - Континуирано праћење и проучавање окружења у циљу тражења нових (потенцијалних) административних извора података.
4. Оптимизација унутрашње организацијске структуре и управљање кадровским ресурсима:
 - Прилагођавање унутрашње организацијске структуре промјенама у сврху оптимизације процеса и задатака,
 - Побољшање образовне структуре запослених и њихов стручни развој, усмјеравање стручних каријера запослених (пажња на кључне кадрове и развој њихових профила),
 - Имплементација мјерења задовољства запослених, те на основу тога, провођење побољшања њихове ефикасности.

V АКТИВНОСТИ ПО СТАТИСТИЧКИМ ДОМЕНИМА²

У овом поглављу су наведене активности према појединим статистичким подручјима и истакнути приоритети за сваку од њих.

1. РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

1.00 ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ СТАТИСТИКЕ

Преглед приоритетних активности према појединим статистичким подручјима:

1.01 Становништво

1. Припрема и спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова у 2013. години
2. Витална статистика и статистика бракова
3. Статистика унутрашњих миграција
4. Успостављање статистике међународних миграција
5. Израда процјена и пројекција становништва за Републику Српску

1.02 Тржиште рада

1. Прелазак са годишњег на континуирано провођење Анкете о радној снази-АРС
2. Израчунавање Индекса трошкова рада

1.03 Образовање

1. Рад на методолошким измјенама и корекцији образаца статистике образовања
2. Израда класификације образовања - ISCED 2011 и њена примјена
3. Израда класификације поља образовања за средње и високо образовање
4. Основно и средње образовање одраслих

Истраживање и развој

5. Методолошка побољшања истраживања *Истраживање и развој; Буџетска издавања за истраживање и развој и Иновативне активности предузећа*
6. Каријера доктора наука

1.04 Култура

1. Израда методологије статистике културе
2. Редизајнирање постојећих образаца
3. Израда нових образаца за статистику културе и увођење истраживања у складу са израђеном методологијом

1.05 Расподјела прихода и услови живота

1. Провођење Анкете о потрошњи домаћинства - АПД
2. Израда методологије за имплементацију EU-SILC анкете

1.06 Социјална заштита

Имплементација Европског система интегрисане социјалне заштите (ESSPROS):

1. Идентификоване главне шеме и извршена њихова класификација

²Статистичке активности обухваћене Статистичким програмом Републике Српске за период 2013-2017 распоређене су у поглавља (домене), подручја и модуле, те представљају грубу дистрибуцију статистичког садржаја, који узимајући у обзир националне специфичности слиједи садржај *Statistical requirements compendium* који генерално слиједи програм рада ЕС и Одлуку Европског парламента и Савјета о *Вишегодишњем програму европске статистичке канцеларије 2008–2012*.

2. Формулисани упитници за прикупљање података
3. Припрема приручника и упутства за кориснике

1.07 Национални³ здравствени рачуни

1. Имплементација Система здравствених рачуна (System of Health Accounts-SHA)

1.08 Статистика криминалитета

1. Кориговање постојећих образаца из статистике криминалитета
2. Успостављање сарадње са привредним судовима
3. Увођење нових образаца за привредне преступе и привредне спорове
4. Израда методологије за привредне преступе и привредне спорове
5. Преузимање података о провалама, крађама и трговини дрогама
6. Преузимање података о затворској популацији

1.01 Становништво

Статистика становништва прикупља податке о виталним догађајима (рођеним, умрлим склопљеним и разведеним браковима), податке о броју лица која су мијењала пребивалиште унутар граница Републике Српске (међуопштинске), о кретањима између Републике Српске и Федерације БиХ, као и између Републике Српске и Брчко Дистрикта. Обезбјеђује податке о процјени броја становника укупно и по полу за ниво Републике Српске.

У овом средњорочном раздобљу посебан акценат ће бити на сљедећим активностима:

1. Припрема и спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова

У оквиру ове активности радиће се завршна фаза припреме и спровођења Пописа становништва, домаћинства и станова, обрада и дисеминација података. Током овог периода на основу података добијених пописом биће обрађивани и публиковани подаци у облику тематских публикација према основним обиљежјима становништва, домаћинства и станова (полна и старосна структура становништва и њихов територијални распоред, економске и социјалне карактеристике становништва, величина и састав домаћинства и породица, те врсте стамбених јединица и услови становања.)

2. Витална статистика и статистика бракова

Након добијања података из пописа, радиће се специфичне стопе фертилитета, морталитета, нупцијалитета и диворцијалитета; детаљне таблице морталитета, скраћене апроксимативне таблице морталитета и таблице фертилитета.

3. Статистика унутрашњих миграција

Увођењем додатних обиљежја (евиденције о миграцијама између градских и осталих насељених мјеста, миграцији запослених) у административну базу података од стране Агенције за идентификационе податке и евиденцију и размјену података, унаприједиће се статистика унутрашњих миграција.

4. Успостављање статистике међународних миграција

Успостављањем система досатављања података о међународној миграцији према усвојеној Методологији, обезбједиће се обрада и дисеминација међународних миграција за ниво Републике Српске.

5. Израда процјена и пројекција становништва

³ За територију Републике Српске (National Health Accounts)

Израда процјена броја становника на основу података виталне статистике и унутрашњих миграција и података добијених пописом становништва. Израда старосно – полне процјене броја становника.

Израда краткорочних и средњорочних пројекција према полу и старости на основу расположивих података о становништву.

1.02 Тржиште рада

Статистика тржишта рада је усмјерена на прикупљање, обраду и дисеминацију података о тржишту радне снаге, радно способном становништву, запосленима, незапосленима, исплаћеним бруто и нето платама, исказаним потребама за запошљавањем, ниво и структуру трошкова рада, као и на компилацију индекса трошкова рада.

У овом средњорочном периоду сљедеће активности ће бити приоритетне:

1. Прелазак са годишњег на континуирано провођење Анкете о радној снази-АРС

Републички завод за статистику Републике Српске Анкету о радној снази проводи од 2006. године као годишње истраживање. У складу са међународним препорукама, Анкета треба бити провођена непрекидно током цијеле године, а обрада и објављивање резултата у кварталној динамици. На почетку овог средњорочног периода радиће се на стварању предуслова за прелазак на континуирано провођење Анкете о радној снази и на:

- Потпуној имплементацији препорука ЕС у провођењу Анкете;
- Дизајнирању узорка;
- Изради методологије за квартално рачунање индикатора.

2. Израчунавање Индекса трошкова рада

Извршиће се методолошке и остале припреме неопходне за израчунавање Индекса трошкова рада.

1.03 Образовање

Предмет рада статистике образовања је прикупљање, обрада и дисеминација података за предшколско, основно, средње и високо образовање у складу са међународним и европским стандардима и препорукама EUROSTAT-а. Статистиком образовања биће обухваћено и образовање одраслих, односно образовање у саобраћају.

У средњорочном раздобљу посебан нагласак ће бити на сљедећим активностима:

1. Рад на методолошким измјенама и корекцији образаца статистике образовања

Циљ ће бити успоставити унапријеђен методолошки модел статистике образовања заснован на ISCED-у 2011 и усклађен са UOE методологијом и осталим стандардима EUROSTAT-а у овој области.

Увешће се нове варијабле у статистику образовања и допунити дефиниције статистичких јединица и њихових карактеристика. Израдиће се нови статистички обрасци и одговарајуће методолошко упутство за њихово попуњавање.

2. Израда класификације образовања - ISCED 2011 и њена примјена

Предвиђена је израда и имплементација класификације ISCED 2011 паралелно са ЕУ процесом имплементације, слиједећи препоруке EUROSTAT-а.

3. Израда класификације поља образовања за средње и високо образовање

Израдити и припремити нову класификацију поља образовања у високом образовању и средњем стручном образовању у складу с EUROSTAT-овим приручником: „Поља образовања и оспособљавање“, (eng.) Fields of Education and Training, iz 1999. године и његовом ревизијом из 2012. године.

4. Основно и средње образовање одраслих

У средњорочном периоду планирано је увођење статистике основног и средњег образовања одраслих. Планирана је израда упитника и методологије у сарадњи са Заводом за образовање одраслих Републике Српске. Резултат активности ће бити подаци о броју полазника основног и средњег образовања одраслих по полу, годинама старости, струкама и занимањима за које се полазници образују и наставницима по полу, врсти радног времена и еквиваленту пуне запослености.

Истраживање и развој

Статистика истраживања и развоја је усмјерена на прикупљање, обраду и дисеминацију података о истраживању и развоју, буџетским издвајањима за истраживање и развој и иновативним активностима предузећа. Истраживањем и развојем прикупиће се подаци о запосленима и ангажованима на пословима истраживања и развоја, издацима за истраживање и развој и истраживачко-развојним радовима према секторима провођења истраживања и развоја. Истраживањем о буџетским издвајањима за истраживање и развој прикупиће се подаци о издвајањима из буџета за истраживање и развој према врсти програма/подстицаја, секторима и друштвено – економским циљевима. Истраживањем о иновативним активностима предузећа прикупиће се подаци о врсти иновација предузећа, врсти иновативних активности, изворима информација и ефектима иновација.

5. Методолошка побољшања истраживања Истраживање и развој; Буџетска издвајања за истраживање и развој и Иновативне активности предузећа

У средњорочном периоду планирана су методолошка унапређења истраживања *Истраживање и развој и Иновативне активности предузећа*. Истраживање о буџетским издвајањима за истраживање и развој проведено је у 2012. години као пилот истраживање и у средњорочном периоду предвиђено је редовно провођење овог истраживања.

6. Каријера доктора наука

У средњорочном периоду планирано је увођење истраживања о каријери и мобилности доктора наука у складу са методолошким препорукама EUROSTAT-а, OECD-а и UNESCO-а. Циљ провођења истраживања је израда међународно упоредивих података о каријери доктора наука (лични подаци, образовање, запосленост), мобилности и научним радовима.

1.04 Култура

У области статистике културе, док се не уради редизајнирање постојећих образаца наставиће се редовно прикупљање, обрада и дисеминација података за библиотеке, биоскопе, издавачку дјелатност, медије (Радио и ТВ) музеје и музејске збирке, позоришта и Архив.

У наредном средњорочном периоду посебан акценат ће бити на сљедећим активностима:

1. Израда методологије статистике културе

На основу радног материјала „Статистички обрасци са методологијом“ који су резултат имплементације MDG:F програма „Култура за развој: Унапређење интеркултуралног разумијевања у БиХ, радиће се на изради методологије за Културу.

2. Редизајнирање постојећих образаца

На основу радног материјала „Статистички обрасци са методологијом“ у којем су већ редизајнирани постојећи образци радиће се на корекцији истих у складу са стандардима статистике.

3. Израда нових образаца за статистику културе и увођење истраживања у складу са израђеном методологијом

На основу радног материјала „Статистички обрасци са методологијом“ израдиће се нови обрасци у складу са стандардима статистике: Ансамбли, галерије, оркестри и хорови, фестивали, културни центри или центри за културу, културно умјетничка друштва, кинотеке, производња, увоз/извоз и дистрибуција филма, заштита културног и природног наслеђа и удружења грађана.

1.05 Расподјела прихода и услови живота

Предмет статистике расподјеле прихода и животних услова јесте прикупљање, обрада и дисеминација података о висини и структури потрошње по намјени, висини и структури прихода по изворима стицања, условима становања, друштвено-економским и демографским карактеристикама домаћинства, релативним и апсолутним показатељима сиромаштва и неједнакости расподјеле потрошње и прихода, те показатеља социјалне искључености.

У средњорочном периоду посебан нагласак ће бити на сљедећим активностима:

1. Провођење Анкете о потрошњи домаћинства (АПД)

Наставити праксу провођења АПД, барем у трогодишњој динамици, као извора података за анализу потрошње, дохотка и животног стандарда, процјену пондера за статистику потрошачких цијена и добијање инпута о личној потрошњи за потребе националних¹ рачуна. Осигурати услове за финансирање АПД из буџета Републике Српске.

2. Израда методологије за имплементацију EU-SILC анкете

У циљу потпуне хармонизације статистике животног стандарда и социјалне инклузије са ЕУ регулативама и принципима добре праксе, потребно је провести Анкету о приходима и животним условима (EU-SILC). EU-SILC је инструмент помоћу којег се добијају упоредиви подаци о приходима, сиромаштву, социјалној искључености и условима живота.

Кроз пројекте техничке помоћи потребно је осигурати експертну помоћ у припреми EU-SILC методологије и провести пилот истраживање. Паралелно са овом активношћу, потребно је методолошки ускладити провођење АПД-а са EU-SILC анкетом, у смислу ослобађања АПД-а од циљева који ће се постићи EU-SILC анкетом. То подразумијева и промјену у методи анализе сиромаштва и прелазак са потрошног на доходовни приступ.

1.06 Социјална заштита

У оквиру статистике социјалне заштите наставиће се прикупљање, обрада и дисеминација података о корисницима, установама, мјерама и облицима социјалне заштите у складу са законском регулативом Републике Српске.

У средњорочном раздобљу ће посебан нагласак бити на сљедећим активностима:

Имплементација Европског система интегрисане социјалне заштите (ESSPROS)

Како би се пратили токови и функционисање система социјалне заштите потребно је да и у Републици Српској буде имплементиран Европски систем интегрисане социјалне заштите (ESSPROS). ESSPROS је систем који пружа свеобухватан и јасан опис социјалне заштите, кроз покривање социјалних накнада и њихово финансирање. Подаци о примцима и издацима социјалне заштите пружају основ за израчунавање сета индикатора који се могу користити за потребе других сродних статистика, статистике националних¹ рачуна као и за креаторе социјалне политике, који кроз ESSPROS могу мјерити утицај уведенних мјера на циљане групе популације.

1. Идентификоване главне шеме и извршена њихова класификација

Потребно је идентификовати главне шеме као основне статистичке јединице, преко којих се пружају социјалне накнаде. Извршити класификацију шема према критеријима ESSPROS -а.

2. Формулисани упитници за прикупљање података

Израдити упитнике за прикупљање података о социјалним накнадама и увести истраживање, а све у складу са ESSPROS методологијом.

3. Припрема приручника и упутства за кориснике

Припрема приручника чија је главна сврха да служи као водич за кориснике о обједињавању и коришћењу ESSPROS-а. Приручник између осталог садржи детаљне дефиниције и класификације главног система ESSPROS -а, списак шема за Републику Српску, примјере, као и методологију за допунске сетове статистичких информација (модуле).

1.07. Национални¹ здравствени рачуни

1. Имплементација Система здравствених рачуна (System of Health Accounts-SHA)

Национални¹ здравствени рачуни обезбјеђују податке који су од изузетног значаја са становишта мјерења нивоа и динамике економског и социјалног развоја.

Увођење и развој националних¹ здравствених рачуна ће бити засновано на методолошким поставкама Система здравствених рачуна (System of Health Accounts-SHA), чиме ће бити обезбијеђена међународна упоредивост података у области здравства.

У овом средњорочном периоду, у сарадњи са Министарством здравља и социјалне заштите и другим институцијама Републике Српске, радиће се на стварању предуслова за пуну имплементацију SHA 2011 методологије.

1.08 Статистика криминалитета

Статистика криминалитета обухвата редовно прикупљање, обраду и дисеминацију података о пријављеним, оптуженим и осуђеним малољетним и пунољетним лицима у складу са међународним и европским стандардима и препорукама EUROSTAT-а, те у складу са важећим кривичним законима у БиХ и Класификацијом кривичних дјела према Кривичном закону Републике Српске.

Наставак редовног преузимања података од Министарства унутрашњих послова о провалама, крађама и трговином дрогом у складу са законском регулативом које захтјева EUROSTAT, као и података о затворској популацији од Министарства правде Републике Српске.

У средњорочном раздобљу ће посебан нагласак бити на сљедећим активностима:

1.Кориговање постојећих образаца из статистике криминалитета

У складу са измјенама и допунама важећих кривичних закона у Републици Српској и БиХ биће извршене корекције на већ постојећим обрасцима за пунољетна и малољетна лица у циљу добијања што већег броја индикатора, нарочито у области малољетничке деликвенције на коју се посебно ставља акценат. Такође, нови сет индикатора биће и из области виктимизације.

2.Успостављање сарадње са привредним судовима

Успостављање сарадње са привредним судовима у Републици Српској неопходно је како би увели нова истраживања из статистике криминалитета, односно истраживања која се односе на прикупљање података о броју привредних преступа и истраживање о привредним споровима. Циљ је да се одговори на потребе корисника, да се заокружи криминалитет као истраживање и да се добију индикатори према потребама EUROSTAT-а.

3. Увођење нових образаца за привредне преступе и привредне спорове и израда методологије
Израдити упитнике за прикупљање података о привредним преступима и привредним споровима у складу са Кривичним законом и методологијом.

4. Израда методологије за привредне преступе и приврене спорове
У складу са Кривичним законом Републике Српске израдити методологију на основу које ће бити формиран нове образци.

5. Преузимање података о провалама, крађама и трговини дрогама
У плану је наставак сарадње са Министарством унутрашњих послова Републике Српске у циљу преузимања података о провалама, крађама и трговини дрогом у складу са законском регулативом које захтијева EUROSTAT. Према потребама EUROSTAT-а радиће се на измјени и допуни постојећих индикатора како би се подаци прослиједили Агенцији за статистику БиХ, односно EUROSTAT-у.

6. Преузимање података о затворској популацији
Подаци о затворској популацији преузимаће се од Министарства правде Републике Српске у складу са методологијом EUROSTAT-а и радиће се на измјени и допуни постојећих индикатора. Подаци ће се достављати Агенцији за статистику БиХ, односно EUROSTAT-у.

2.00 МАКРОЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ

Преглед приоритетних активности према појединим статистичким подручјима:

2.01 Годишњи економски рачуни

1. Имплементација SNA 2008/ESA 2010
2. Секторизација
3. Развој годишњих секторских рачуна
4. Развој регионалних рачуна – регионална додата вриједност
5. Табеле понуде и употребе (SUT), input output табеле (IOT)

2.02 Квартални рачуни

1. Развој кварталних рачуна

2.04 Статистика јавних финансија

1. Методологија

2.06 Цијене

1. Индекс потрошачких цијена
2. Развој Хармонизованог индекса потрошачких цијена
3. Индекс цијена произвођача индустријских производа

2.07 Трговина робе са иностранством

1. Континуирани развој и хармонизација статистике спољне трговине
2. Развој индекса увозно извозних цијена

2.01 Годишњи економски рачуни

Национални¹ рачуни производе комплексне и међународно упоредиве макроекономске индикаторе, у складу са дефиницијама, класификацијама и рачуноводственим правилима, дефинисаних Системом националних¹ рачуна 1993 и Европским системом рачуна 1995.

Национални¹ рачуни имају вишеструку примјену: при креирању економских и социјалних политика, за функционисање финансијских тржишта, за потребе аналитичара итд. У наредном средњорочном периоду потребно је почети са примјеном нових међународних стандарда-Система националних¹ рачуна 2008 и Европског система рачуна 2010.

У оквру националних¹ рачуна у наредном средњорочном периоду вршиће се компилација компоненти Бруто домаћег производа по производном, потрошном и доходном приступу, а високи приоритет ће се дати сљедећим активностима:

1. Имплементација SNA 2008/ESA 2010

Све земље које компилирају статистику националних¹ рачуна у складу са међународним стандардима, обавезне су да имплементирају нове међународне стандарде: Систем националних¹ рачуна-SNA 2008 и Европски систем рачуна- ESA 2010.

2. Секторизација

Систем националних¹ рачуна једне економије захтијева да се све резидентне јединице групишу у институционалне секторе према критеријима који су дефинисани међународним методологијама, SNA и ESA. У наредном средњорочном периоду радиће се на ажурирању класификовања институционалних јединица у институционалне секторе.

3. Развој годишњих секторских рачуна

Годишњи секторски рачуни дефинисани SNA и ESA методологијама, пружају информације о нефинансијским трансакцијама у оквиру сваког сектора као и њихове међусобне односе. Статистика Републике Српске успоставила је рачун производње и рачун формирања дохотка, а у наредном средњорочном периоду активности ће бити усмјерене на успостављање осталих секторских рачуна, при чему ће се развој рачуна за сектор владе реализовати у сардањи са Министарством финансија Републике Српске.

4. Развој регионалних рачуна – регионална додата вриједност

У наредном средњорочном периоду радиће се на компилацији регионалних рачуна засниваних на међународним методологијама SNA/ESA.

5. Табеле понуде и употребе (SUT), input output табеле (IOT)

Табеле понуде и употребе, као и input-output табеле пружају детаљне информације о производњи, употреби и потрошњи добара и услуга. Активности ће бити усмјерене на креирање табела понуде и употребе као и њихово билансирање.

2.02 Квартални рачуни

Квартални рачуни као интегрални дио система националних¹ рачуна, обезбјеђују информације о кретању економије у краткорочном периоду, неопходне за доношење одлука у оквиру текуће економске политике. У наредном средњорочном периоду, потребно је радити на њиховом методолошком унапређењу, а у складу са оквиром за израду основних макроекономских агрегата и националних¹ рачуна.

2.04 Статистика јавних финансија

У овом средњорочном периоду у сарадњи са Министарством финансија Републике Српске радиће се на методолошким припремама уз пуну имплементацију ESA методологије у статистици јавних финансија.

2.06 Цијене

У оквиру статистике цијена, у наредном четворогодишњем периоду рачунаће се основни макроекономски показатељ промјена цијена - Индекс потрошачких цијена неопходан за управљање монетарном политиком, за индексацију робних уговора, плата, социјалних и др. облика финансијских примања, као и за дефлационирање националних¹ рачуна, те обрачун промјена у националној потрошњи.

1. Индекс потрошачких цијена

У наредном периоду активности треба усмјерити на развој индекса потрошачких цијена према хармонизованом приступу (HICP), као и индекса цијена произвођача на иностраном тржишту и укупног индекса цијена произвођача.

2. Развој Хармонизованог индекса потрошачких цијена (HICP)

Хармонизовани индекс потрошачких цијена је показатељ промјена потрошачких цијена (мјера промјене цијена потрошачких роба и услуга које су домаћинства набавила, користила или платила, током времена) израчунат према хармонизованом скупу дефиниција, донесених од стране EUROSTAT-а. Циљ индекса потрошачких цијена према хармонизованом приступу је да измјери инфлацију потрошачких цијена у евро-зони и у ЕУ (евро-зона плус земље чланице), као и да измјери инфлацију европског економског простора и за друге земље укључујући приступне и земље кандидате (привремене HICP).

3. Индекс цијена произвођача индустријских производа

Редовно ће се израчунавати Индекс цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту који служи као показатељ општег кретања цијена на нивоу произвођача индустријских производа или у појединим гранама производње, као дефлатор економских серија, за поређење трошкова input-а и output-а, за вредновање залиха и за потребе економске анализе и предвиђања итд.

У наредном средњорочном периоду, потребно је развијати методологију индекса цијена произвођача на иностраном тржишту (евро и не-евро зона) и укупног индекса цијена произвођача, израчунати и публиковати индекс цијена произвођача индустријских производа на иностраном тржишту, као и укупни индекс цијена произвођача, а у складу с новом класификацијом дјелатности NACE-Rev 2.

2.07 Трговина робе са иностранством

У средњорочном периоду планира се наставак праћења промјена и усаглашавање методологије с посебним акцентом на:

1. Континуирани развој и хармонизацију статистике спољне трговине

Статистика спољне трговине, као неопходан извор података за статистику платних биланса и статистику националних¹ рачуна, мора бити произведена у складу са допуњеним ЕУ захтјевима и УН препорукама.

Активности у наредном периоду биће усмјерене на даље повећање степена упоредивости и квалитета статистике спољне трговине Републике Српске са принципима Статистике међународне трговине робама (ITGS) и препорукама УН-а.

2. Развој индекса увозно извозних цијена

Вршиће се припрема и израчунавање индекса увозно извозних цијена, а чија се производња планира у кварталној динамици.

3.00 ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ

Преглед приоритетних активности према појединим статистичким подручјима:

3.01 Годишње пословне статистике

3.01.01 Структурне пословне статистике (СПС)

1. Потпуна имплементација свих ЕУ захтјева за структурне статистике у индустрији, грађевинарству, трговини и услужним дјелатностима, унапређење метода рада и квалитета података

2. Праћење активности и структурних индикатора за јединице иностраних предузећа

3. Развој структурних статистика за пословне услуге и пословну демографију

4. Развој структурних статистика за дјелатност финансијских услуга

5. Боље коришћење административних података за предузећа и предузетнике са циљем проширења обухвата на предузетнике и смањења оптерећења

3.01.03 Годишње истраживање у индустрији- PRODCOM и Годишње истраживање о утрошцима у индустрији

1. Унапређење методологије за PRODCOM статистике на општем нивоу и специфичним подручјима

2. Континуирана годишња ревизија Номенклатуре индустријских производа према оригиналној PRODCOM листи

3. Развој годишњег истраживања о утрошку сировина, материјала и енергената у индустрији

3.01.04 Годишње истраживање о инвестицијама

1. Унапређење истраживања о инвестицијама у складу са ревидираним међународним методологијама SNA и ESA.

3.01.05 Годишње истраживање о грађевинским објектима

1. Планирање даљњег унапређења статистичких активности из области Статистике грађевинарства.

3.02 Краткорочне пословне статистике

1. Производња индекса индустријске производње сагласно ЕУ захтјевима

2. Развој и производња недостајућих краткорочних индикатора за индустрију

3. Увођење и провођење редовног истраживања које се односи на одобрења за грађење

4. Развој и производња недостајућих краткорочних индикатора за грађевинарство – индекс трошкова грађења

5. Производња мјесечног индекса промета трговине на мало и дефлатора продаје

6. Производња и развој кварталних индикатора (промет, број запослених, одрађени сати, бруто плате) у трговинским и другим услужним дјелатностима

7. Развој индекса произвођачких цијена за различите услужне дјелатности (SPPI)

3.03 Енергетска статистика

1. Израда збирног енергетског биланса Републике Српске
2. Увођење истраживања које се односи на прикупљање и обраду мјесечних података према Регулативи 1099/2008/ЕС о енергетској статистици

3.04 Саобраћај

1. Редизјан постојећег упитника, усаглашавање методологије у складу са Регулативом Вијећа (ЕС) о статистици друмског превоза робе и Регулативом 1172/98/ЕС (2691/99/ЕС, као и Ријечником за статистику транспорта, Eurostat (Glossary for Transport Statistics) и прелазак на седмично праћење превоза робе
2. Наставак преузимање података од Министарства унутрашњих послова Републике Српске о броју возила и саобраћајних незгода у складу са Регулативом 93/704/
3. Хармонизирање статистике жељезничког саобраћаја у складу са Регулативом 91/2003/ЕС
4. Успостављање статистике на унутрашњим пловним путевима у Републици Српској у циљу усклађивања статистике о саобраћају на унутрашњим воденим путевима са Регулативом 1365/2006/EU
5. Усклађивање статистике ваздушног промета у складу са методолошким *Упутством о статистици ваздушног промета, EUROSTAT верзија 7.*
6. Успостављање статистике о граничном промету путника, путничких и теретних моторних возила у складу са референтним Приручником за провођење Регулативе 1172/98/ЕС о превозу робе

3.05 Туризам

1. Увођење и провођење редизајнираног истраживања о капацитетима објеката за смјештај туриста и попуњености објеката
2. Увођење и провођење истраживања о учешћу домаћег становништва у туризму у личне сврхе, туристичка путовања и карактеристике путовања и посјетилаца

3.06 Статистички пословни регистар - СПР

1. Повећање квалитета података у СПР-у користећи податке добијене посебним СПР истраживањем и осталим статистичким истраживањима
2. Повећање квалитета податка о предузетницима у СПР-у
3. Унапређење процедура по којима се врши ажурирање СПР-а подацима из административних извора
4. Континуирано усаглашавање методологије СПР-а са приручником за пословне регистре и релевантним регулативама Европске Уније
5. Увођење институционалног сектора у СПР-у

3.07 Вођење Регистра пословних субјеката по дјелатности

1. Континуирано ажурирање Регистра

3.01 Годишње пословне статистике

3.01.01 Структурне пословне статистике

Структурне пословне статистике (СПС) обезбјеђују детаљне податке који укључују све пословне субјекте и покривају све пословне дјелатности, распоређене према класификацији економских

дјелатности, категоријама величине и регијама. Прерађена ЕС Регулатива 295/2008 подразумева велики број структурних варијабли и индикатора које сврстава у различите серије података, а захтијева и велики број информација за извођење специјалних агрегата (посебно комбиновање података из одговарајућих грана и разреда дјелатности) неопходних за краткорочне пословне статистике (израда система пондера и др.) и статистику националних¹ рачуна.

Структурно пословно истраживање је ново истраживање и у Републици Српској је проведено први пут као редовно истраживање за референтну 2010.

Овим Статистичким програмом се планира пуна имплементација свих ЕУ захтјева (основна ЕС Регулатива број 295/2008 и Регулативе за имплементацију ЕС број 250/2009, ЕС број 251/2009 и ЕС број 275/2010), са посебним нагласком на захтјеве који се односе на статистику услуга и пословну демографију, те осигурање квалитета података, унапређење метода обраде података и проширење извора за прикупљање података. То подразумева редовно провођење годишњих и вишегодишњих структурних истраживања, као и статистичке процјене истраживањем непокривеног дијела пословне економије.

Посебан нагласак ће бити на сљедећим активностима:

1) Потпуна имплементација свих ЕУ захтјева за структурне статистике у индустрији, грађевинарству, трговини и услужним дјелатностима, унапређење метода рада и квалитета података

Прошириће се обухват структурних пословних статистика до потпуне имплементације свих ЕУ захтјева у погледу обухвата дјелатности и производње годишњих, вишегодишњих, КАУ и регионалних серија података за дјелатности индустрије, грађевинарства, трговине и услуга.

2) Праћење активности и структурних индикатора за јединице иностраних предузећа

Развој статистике о активностима и структури јединица иностраних предузећа, потребне за процјену размјера глобализације економије ЕУ, као и за мјерење ефикасности унутрашњег тржишта, одвијаће се потпуно у складу са захтјевима ЕС FATS Регулативе број 716/2007. Планира се започињање експерименталног прикупљања, обраде и израде варијабли.

3) Развој структурних статистика за пословне услуге и пословну демографију

Структурне статистике у подручју пословних услуга обухватиће сљедеће дјелатности: рачунарско програмирање, правне и рачуноводствене дјелатности, архитектонске и инжењерске дјелатности, промоцију и истраживање тржишта, дјелатности посредовања у запошљавању, издавање софтвера, обраду података и интернетске портале и савјетовање у вези са управљањем. Радиће се на успостављању јединственог оквира за прикупљање, компилацију, трансмисију и процјену статистичких података о структури, активностима, конкурентности и извршавању наведених пословних услуга.

Статистика пословне демографије обухвата пословне субјекте из свих дјелатности пословне економије, а односи се на листу карактеристика потребних за детаљну анализу популације активних пословних субјеката: оснивање предузећа, престанак рада предузећа, преживљавање нових предузећа, те одговарајуће ефекте на структуру, дјелатност и евалуацију пословне популације. Током имплементације средњорочног програма активности акценат ће бити на постепеном провођењу свих захтјева из Анекса IX Регулативе, тј. израчунавање свих структурних карактеристика и демографских догађаја према типологији која описује догађаје и везе међу њима. Извори података за пословну демографију су Статистички пословни регистар (СПР), административни регистри и други извори (статистичка истраживања, порески подаци). У том смислу неопходно је извршити одређене дораде, уврштавање нових података и унапређења постојећих података у СПР.

4) Развој структурних статистика за дјелатност финансијских услуга

Припремиће се јединствени оквир за прикупљање, компилацију, трансмисију и процјену статистичких података о структури, активностима, конкурентности и извршавању услуга за дјелатности: осигурања (животно осигурање, осигурање имовине, мјешовито осигурање и реосигурање и сл.), кредитних институција и пензионих фондова (искључујући обавезно пензионо осигурање). Након тога, треба почети (сукцесивно) производити редовне годишње серије структурних показатеља за финансијске услуге.

5) Боље коришћење административних података за предузећа и предузетнике са циљем проширења обухвата на предузетнике и смањења оптерећења

За потпуну имплементацију структурних пословних статистика потребно је производити СПС варијабле и индикаторе са укљученим подацима за предузетнике. Урадиће се преглед расположивих података за предузетнике у Пореској управи Републике Српске са циљем да се истражи могућност директног израчунавања захтјеваних СПС варијабли или дефинише модел за њихову процјену на основу ad hoc истраживања и статистичких процјена.

3.01.03 Годишње истраживање у индустрији – PRODCOM

PRODCOM статистика покрива дјелатност индустријских предузећа и обезбјеђује детаљне годишње податке о производњи, утрошку и продаји за све индустријске производе који су дефинисани у БиХ номенклатури индустријских производа – НИП (заснована на ЕУ PRODCOM листи). Стратегија унапређења истраживања у средњорочном раздобљу ће бити усмјерена према квалитативном побољшању с нагласком на потпуност агрегата, као и даљња методолошка усклађивања (примјена ЕУ правила повјерљивости, квалитета и трансмисије података), те годишње ревидирање номенклатуре индустријских производа. Циљ је прикупити, обрадити и објавити податке о произведеним производима у складу са Регулацивом ЕС број 3924/91 и свим прописима за њено провођење. Подаци се публикују на годишњем нивоу.

У средњорочном раздобљу ће посебан нагласак бити на сљедећим активностима:

1) Унапређење методологије за PRODCOM статистике на општем нивоу и специфичним подручјима

Планира се унапређење методологије за обраду и дисеминацију података, провођење редовних годишњих истраживања индустријске производње, те израда резултата који систематизују податке истраживања и дају преглед обима производње, обима продаје и вриједности продаје по индустријским производима (производи и услуге); досљедна примјена ЕС правила повјерљивости, квалитета и трансмисије података биће примарни задатак у првом дијелу средњорочног програма.

2) Континуирана годишња ревизија Номенклатуре индустријских производа (НИП) према PRODCOM листи

Обавезна је годишња ревизија НИП БиХ на бази ревидиране ЕУ PRODCOM листе.

3) Развој Годишњег истраживања о утрошку сировина, материјала и енергената у индустрији

Активности на развоју овог истраживања планирају се у другој половини овог средњорочног периода. Припремиће се истраживање о утрошку сировина, материјала и енергената у индустрији којим ће се обезбиједити подаци о утрошку сировина и материјала за индустријску производњу а који ће се користити за потребе израде input-output табела за подручје индустрије, пондере за краткорочне статистике, те за праћење финалног утрошка енергије у индустрији по енергентима.

3.01.04. Годишње истраживање о инвестицијама

1. Унапређење истраживања о инвестицијама у складу са ревидираним међународним методологијама SNA и ESA.

Годишње истраживање о инвестицијама у наредном средњорочном периоду потребно је унаприједити са становишта перимјене ревидираних међународних методологија SNA и ESA.

3.01.05. Годишње истраживање о грађевинским објектима

Планира се даље унапређење статистичких активности из области Статистике грађевинарства, а које се односи на прикупљање и обраду података о објекту, локацији, врсти радова на објекту, вриједност извршених радова, грађевинској величини објекта, инсталацијама у згради, броју и величини завршених станова.

3.02 Краткорочне пословне статистике

Краткорочне пословне статистике (EU STS) треба да обезбиједи информације о пословној популацији из широког спектра економских дјелатности према класификацији дјелатности.

Подаци требају бити доступни у мјесечној или тромјесечној периодици, у зависности од постављених ЕУ захтјева за поједина статистичка подручја. Међу краткорочним показатељима су и најважнији показатељи који се називају „Главни европски економски показатељи“ (Principal European Economic Indicators - PEEIs) а који су од примарне важности за провођење економске и монетарне политике.

Сва постојећа и нова истраживања из области краткорочних статистика проводиће се у складу са документом “Методолошки оквир за развој краткорочних пословних статистика у БиХ”. За сва истраживања у области краткорочних пословних статистика планирана је припрема и публиковање стандардизованог Извјештаја о квалитету. Истраживања која се односе на краткорочне пословне статистике проводиће се методом комбиновања пуног обухвата и узорка на оквиру популације дефинисане из Статистичког пословног регистра.

Како економију Републике Српске карактерише велико учешће малих и средњих предузећа, неопходно је водити рачуна о праћењу дјелатности пословних субјеката у односу на њихову величину.

У средњорочном раздобљу ће посебан нагласак бити на сљедећим активностима:

1. Производња индекса индустријске производње на ЕУ захтјевима

Натавак прикупљања и обраде мјесечних података о индустријској производњи уз кориштење квалитативно побољшане Методологије за обрачун индекса индустријске производње, водећи рачуна да се испоштују сви ЕУ захтјеви у погледу квалитета, повјерљивости и трансмисије података.

2. Развој и производња недостајућих краткорочних индикатора за индустрију

Планира се провођење редовног мјесечног прикупљања података и израчунавање индекса промета у индустрији. Планира се и редовно тромјесечно израчунавање индекса броја запослених, остварених часова рада и плата у индустрији.

3. Увођење и провођење редовног истраживање које се односи на одобрења за грађење

Планира се увођење и провођење редовног истраживања (мјесечно прикупљање података од надлежних органа и институција) о одобрењима за грађење. Радиће се на компилацији индекса броја стамбених одобрења и индекса корисне грађевинске површине. За израчунавање комплетних показатеља о одобрењима за грађење неопходно је увести годишње истраживање о одобрењима за употребу и истраживање о порушеним зградама и становима чији ће се резултати користити за потребе билансирања стамбеног фонда.

Радиће се на даљњем унапређењу већ успостављених статистичких активности из области Статистике грађевинарства а које се односе на прикупљање и обраду података о вриједности извршених радова у Републици Српској, те грађевинским радовима у иностранству.

4. Развој и производња недостајућих краткорочних индикатора за грађевинарство – индекс трошкова грађења

Радиће се на компилацији Индекса трошкова грађења који треба да прикаже кретање трошкова насталих код извођача за обављање послова у процесу грађења.

5. Производња мјесечног индекса промета трговине на мало и дефлатора продаје

Провешће се редизајнирано мјесечно истраживање трговине на мало са циљем прикупљања и објављивања варијабле промета у Републици Српској у скалду са захтјевима ЕУ, а на бази које ће се рачунати Мјесечни индекс промета трговине на мало.

6. Производња и развој кварталних индикатора (промет, број запослених, одрађени часови рада, бруто плате и накнаде) у трговинским и другим услужним дјелатностима

Провешће се припреме на усаглашавању постојеће статистичке активности унутрашње трговине са СТС регулативом (редизајнирање постојећег упитника и допуна варијабли, израда методологије).

У наредном периоду планира се редовна производња и публикавање краткорочних кварталних показатеља у подручју саобраћаја и складиштења (без поштанских и курирских услуга).

Вршиће се производња и публикавање кварталних индикатора, Угоститељства и хотелијерства као и поштанских и курирских дјелатности. Такође се предвиђа и производња показатеља за остале до сада непокривене услужне дјелатности а у складу са захтјевима ЕУ регулатива.

7. Развој индекса произвођачких цијена за различите услужне дјелатности (SPPI)

У наредном средњорочном периоду планирају обимне и сложене активности на развоју индекса произвођачких цијена за различите врсте услужних дјелатности (SPPI).

Овим индексима је предвиђено мјерење промјена нивоа цијена у сектору услуга те одговарајуће дефлационирање вриједности извршених услуга.

3.03 Енергетска статистика

Енергетска статистика обухвата активности које се односе на израду биланса електричне и топлотне енергије, угља и природног гаса као и наставак активности на увођењу истраживања о нафти и нафтним дериватима.

У средњорочном раздобљу ће посебан нагласак бити на сљедећим активностима:

1. Израда збирног енергетског биланса Републике Српске.

Збирни енергетски биланс ће се радити на бази података о годишњој производњи, увозу, извозу, залихама и испорукама електричне и топлотне енергије, угља, природног гаса, нафте и нафтних деривата као и обновљиве енергије, годишњој потрошњи енергената који су трансформисани у други облик енергије или потрошени у неенергетске сврхе и годишњој финалној потрошњи енергије према секторима потрошње;

2. *Увођење истраживања које се односи на прикупљање и обраду мјесечних података према Регулативи 1099/2008/ЕС о енергетској статистици.*

Циљ истраживања је прикупљање и обрада мјесечних података о производњи и залихама електричне енергије, угља, природног гаса и нафте и нафтних деривата као и потрошњи основних сировина за производњу;

3.04. Саобраћај

У оквиру статистике саобраћаја наставиће се редовно прикупљање података о путничком и теретном саобраћају: инвентарском стању превозних средстава, превозу путника и путничким километрима; превозу робе и тонским километрима по врсти робе и врсти превоза; набавка и утрошак горива и мазива.

Наставиће се и редовно преузимање података од Министарства унутрашњих послова Републике Српске о регистрованим друмским моторним и прикључним возилима по типу возила, годинама старости и општинама, те саобраћајним незгодама.

Прикупљање и обрада података о жељезничком саобраћају, броју путника и путничким километрима, превозу робе у тонама и тонским километрима у унутрашњем и међународном превозу, дужини пруге и превозним средствима по врстама и капацитетима.

У средњорочном периоду посебан нагласак ће бити на сљедећим активностима:

1. *Редизајнирање постојећих кварталних и годишњих образаца о друмском превозу робе и путника у складу са Регулативом 1172/98/ЕС (2691/99/ЕС), као и Ријечником за статистику саобраћаја, Еуростат (Glossary for Transport Statistics)*

2. *Унапређење у прикупљању података о саобраћајним незгодама и регистрованим друмским моторним и прикључним возилима у складу са са Регулативом 93/704/ЕС; Наставак сарадње са Министарством унутрашњих послова Републике Српске на овим активностима*

3. *Хармонизовање статистике жељезничког саобраћаја*
Унапређење статистике жељезничког саобраћаја у складу са Регулативом 91/2003/ЕС.

4. *Успостављање статистике саобраћаја на унутрашњим пловним путевима у Републици Српској*

Увођење статистике о саобраћају на унутрашњим пловним путевима као редовне статистичке активности у складу са Регулативом 1365/2006/EU

5. *Усклађивање статистике ваздушног промета*
У наредном периоду предвиђа се усклађивање методологије ваздушног саобраћаја у складу са методолошким *Упутством о статистици ваздушног промета, EUROSTAT верзија 7.*

6. *Развој статистике о граничном промету путника и путничких и теретних моторних возила у складу са референтним Приручником за провођење Регулативе 1172/98/ЕС о превозу робе и успостављање сарадње са Граничном полицијом и Агенцијом за индиректно опорезивање.*

3.05 Туризам

У оквиру ове статистичке активности наставиће се редовно прикупљање података о капацитетима и попуњености туристичких смјештаја и објеката.

У средњорочном раздобљу ће посебан нагласак бити на сљедећим активностима:

1. Увођење и провођење редизајнираног истраживања о капацитетима објеката за смјештај туриста и попуњености објеката у складу са Регулативом ЕЦ број 692/2011.

Планира се спровођење истраживања и израда резултата на бази редизајнираног упитника који се односи на капацитете за смјештај туриста и попуњеност објеката.

2. Увођење и провођење истраживања о учешћу домаћег становништва у туризму у личне сврхе, туристичка путовања и карактеристике путовања и посјетилаца (туриста).

Планира се наставак започетих активности на припреми провођења пилот анкете за туристичку потражњу, а односи се на учешће у туризму и карактеристике туристичких путовања и посјетилаца (туриста), што до сада Републички завод за статистику Републике Српске није пратио. Након тога предвиђено је провођење редовних истраживања у годишњој периодици (за неке варијабле предвиђена је трогодишња периодика). Планира се и израда Методологије туризма.

3.06 Статистички пословни регистар-СПР

Статистички пословни регистар обједињује информације из административних и статистичких извора и користи се искључиво у статистичке сврхе.

СПР се користи за: формирање статистичких јединица, као оквир за статистичка истраживања, праћење пословне демографије (оснивање, спајање, припајање, гашење и сл.), контролу оптерећења предузећа (утврђује се број истраживања која укључују дато предузеће) итд.

Неопходно је континуирано усаглашавање статистичких пословних регистара са релевантним регулативама ЕУ, од којих је посебно значајна регулатива број 177/2008.

У овом средњорочном периоду посебан акценат ће бити на следећим активностима:

1. Повећање квалитета података у СПР-у користећи податке добијене посебним СПР истраживањем и осталим статистичким истраживањима

Радиће се на успостављању стандарда за мјерење квалитета, што ће укључивати: одређивање метода и индикатора за мјерење квалитета, утврђивање садржаја и учесталости извјештавања о квалитету. На бази утврђених метода и индикатора проводиће се истраживања за мјерење квалитета и израду показатеља квалитета.

Планирано је увођење података о локалним јединицама и јединицама према врсти дјелатности, што ће се реализовати провођењем посебних СПР истраживања и кориштењем информација сакупљених кроз остала статистичка истраживања. Обезбиједиће се основа за формирање статистичке јединице-групе предузећа, успостављање и развој пословне демографије, усклађивање са ЕУ прописима за вођење малих и средњих предузећа и др.

2. Повећање квалитета података о предузетницима у СПР-у

Извршиће се одређивање основне дјелатности предузетника у складу са важећом класификацијом дјелатности која је у складу са класификацијом дјелатности ЕУ (NACE Rev.2). Користиће се сви расположиви административни извори за побољшање квалитета осталих података о предузетницима са посебним акцентом на подацима о статусу активности предузетника.

3. Унапређење процедура по којима се врши ажурирање СПР-а подацима из административних извора

Радиће се на измјенама и унапрјеђењу успостављених процедура за ажурирање податка СПР-а подацима из административног извора а прије свега подацима из Регистра пословних субјеката по дјелатностима.

4. Континуирано усаглашавање методологије СПР-а са приручником за пословне регистре и релевантним регулативама Европске Уније

Припремиће се правилник који ће обезбиједити континуирано усаглашавање методологије СПР-а са Приручником за пословне регистре и релевантним регулативама ЕС. Усклађивање са ЕУ прописима подразумјева и: увођење броја запослених за локалне јединице, идентификовање података неопходних за формирање статистичке јединице-групе предузећа, успостављање праћења пословне демографије, усклађивање са ЕУ прописима начина праћења малих и средњих предузећа и др.

5. Увођење институционалног сектора у СПР

Радиће се на увођењу посебног обиљежја сваког пословног субјекта који се налази у СПР-у а то је припадност институционалном сектору.

3.07 Вођење Регистра пословних субјеката

1.Континуирано ажурирање Регистра

Регистар пословних субјеката је административни регистар који се води и ажурира у складу са Законом о класификацији дјелатности и Регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској.

4.00 СТАТИСТИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА

Преглед приоритетних активности према појединим статистичким подручјима:

4.01 Пољопривредна производња

1. Промјена методологије прикупљања података у оквиру појединих редовних статистичких активности.

4.02 Пољопривредне структуре

1. Провођење Пописа пољопривреде
2. Успостављање Статистичког регистра пољопривредних газдинстава/фарми
3. Успостављање стандардног статистичког оквира за провођење статистичких истраживања на бази узорка
4. Увођење редовних статистичких активности на бази узорка
5. Увођење статистичких активности у оквиру Статистике сталних усјева (воћњаци и виногради).

4.03 Кориштење земљишта и земљишне површине

1. Прикупљање и потврда исправности података статистике земљишног покривача и кориштења земљишта за пољопривредне и еколошке сврхе.

4.04 Пољопривредни рачуни и цијене

1. Статистика цијена output-а/input-а у пољопривреди и индекси цијена
2. Економски рачуни у пољопривреди

4.05 Статистика шумарства

1. Имплементација и дисеминација сета кључних података интегрисаних економских рачуна у шумарства и заштити животне средине.

4.06 Статистика рибарства

1. Прикупљање, обрада и дисеминација података из области аквакултуре

4.01 Пољопривредна производња

Статистике пољопривредне производње обухвата прикупљање и обраду података у оквиру Статистике биљне производње (засијане површине у јесењој и прољећној сјетви, остарени приноси раних и касних усјева) и Статистике сточарства (бројно стање стоке, сточарска производња, клање стоке у кланицама, прикупљање млијека и производња млијечних производа у млекарам, број насађених јаја и излежених пилића).

1. Промјена методологије прикупљања података у оквиру појединих редовних статистичких активности

Планира се промјена методологије прикупљања података за породична пољопривредна газдинства у оквиру појединих редовних статистичких активности из области Статистике биљне производње (засијане површине, остварени приноси) и Статистике сточарства (бројно стање стоке, сточарска производња). Метод процјене општинских процјенитеља биће замијењен анкетним истраживањима на бази узорка. Статистички оквир за узорковање ће бити Статистички регистар пољопривредних газдинстава/фарми који ће се формирати након реализације пуног Пописа пољопривреде.

Развој производних пољопривредних статистика ићи ће у правцу даљег унапређења појединих истраживања у смислу увођења нових категорија стоке, увођења мјесечне периодичности истраживања о клања стоке у кланицама и годишње процјене клања стоке на породичним пољопривредним газдинствима. Планира се израда годишњих биланса стања биљних производа, стоке и сточарских производа.

У области статистике млијека и статистике јаја потребно је обезбиједити пун обухват извјештајних јединица и унаприједити квалитет података уз мјесечну и годишњу периодичност истраживања. Путем административних извора (овлашћених институција које издају сертификат за производњу органске хране) обезбједиће се подаци о органској пољопривредној производњи.

4.02 Пољопривредне структуре

1. Провођење Пописа пољопривреде

Приоритетан циљ ће бити провођење Пописа пољопривреде, као основне и свеобухватне статистичке активности у статистици пољопривреде. Извршиће се припреме за Попис, његова реализација и дисеминација резултата.

Реализацијом Пописа пољопривреде обезбједиће се комплетан преглед структурних карактеристика пољопривреде у Републици Српској: број пољопривредних газдинстава и њихова типологија, површина пољопривредног земљишта према начину кориштења, бројно стање стоке по врстама и категоријама, расположива механизација, пољопривредни објекти, индикатори животне околине, радне снаге, руралног развоја итд.

Резултати Пописа пољопривреде обезбједиће:

- Успостављање Статистичког регистра пољопривредних газдинстава/фарми РС;
- Успостављање стандардног статистичког оквира за провођење статистичких истраживања на бази узорка, који ће подржати унапријеђење пољопривредне статистике у целини;
- Увођење редовних истраживања на бази узорка (Агрикултуре Сампле Сурвеу/АСС) према препорукама EUROSTAT-а и са номенклатуром усклађеном са EUROSTAT-овим стандардима;
- Успостављање базе података, међународно упоредиве, засноване на кључним обиљежјима из области Статистике пољопривреде;
- Увођење статистичких активности које се односе на структуру сталних усјева (воћњаци и виногради).

2. Успостављање Статистичког регистра пољопривредних газдинстава/фарми

На основу резултата пуног Пописа пољопривреде формираће се почетни Статистички регистар пољопривредних газдинстава. Регистар ће се користити као основа за провођење свих статистичких активности у области Статистике пољопривреде. Регистар ће се редовно ажурирати кориштењем административних извора података и из резултата статистичких активности.

3. Успостављање стандардног статистичког оквира за провођење статистичких истраживања на бази узорка

Регистар пољопривредних газдинстава ће послужити као поуздан статистички оквир који ће омогућити провођење различитих статистичких истраживања на бази узорка а тиме и хармонизацију статистике пољопривреде са захтјевима ЕУ.

4. Увођење редовних статистичких активности на бази узорка

Формирањем Регистра пољопривредних газдинстава створиће се основни услови за циљани одабир и анкетирање пољопривредних газдинстава у оквиру провођења различитих истраживања статистике пољопривредне производње и статистике пољопривредних структура.

5. Увођење статистичких активности у оквиру Статистике сталних усјева (воћњаци и виногради).

У наредном петогодишњем периоду планира се провођење базног истраживања о структури воћњака и базног истраживања о структури винограда. Истраживањем о структури воћњака прикупљаће се подаци о површини интезивних воћњака (плантажа воћа) према врстама и сортама воћа, док ће се истраживањем о структури винограда прикупљали подаци о површини винограда, сортама винове лозе и старости винограда.

4.03 Кориштење земљишта и земљишне површине

1. Прикупљање и потврда исправности података статистике земљишног покривача и кориштења земљишта за пољопривредне и еколошке сврхе

Успостављање Статистике кориштења земљишта и земљишне површине у складу са актуелном LUCAS методологијом захтјева обезбјеђење неколико предуслова, укључујући и израду сателитских мапа и успостављање GIS система у Републици Српској. Примјеном LUCAS методологије осигурали би се упоредиви и хармонизирани статистички подаци о земљишном покривачу и начину кориштења земљишта.

4.04 Пољопривредни рачуни и цијене

1. Статистика цијена output-a/input-a у пољопривреди и индекси цијена

Статистике цијена у пољопривреди ће обухватити прикупљање и обраду података о цијенама пољопривредних производа (откуп и реализација пољопривредних производа, промет пољопривредних производа на зеленим пијацама) и цијенама средстава која се користе у пољопривредној производњи (цијене сјемена, садница, ђубрива, средстава за заштиту биља, сточне хране, ветеринрских услуга и сл) а које се користе за израчунавање индекса цијена пољопривредних input-a и output-a.

Планира се даље унапређење статистике цијена output-a и input-a у пољопривреди кроз ажурирање листе репрезентативних производа и увођење праћења цијена пољопривредног земљишта и цијена закупа.

2. Економски рачуни у пољопривреди

Радиће се на даљњем унапређењу економских рачуна у пољопривреди, а на бази кориштења података из других статистичких домена и из постојећих и нових административних извора.

4.05 Статистика шумарства

Статистике шумарства је усмјерена на прикупљање и обраду података о производњи, продаји и залихама шумских сортимента, вриједности продаје и просјечној цијени шумских сортимената, промјенама у површини шума, искоришћавању шума, подизању и гајењу шума, штетама у шумама, грађевинским објектима, саобраћајницама и механизацији у шумарству, те ловству.

1. Имплементација и дисеминација сета кључних података интегрисаних економских рачуна у шумарства и заштити животне средине

Приоритетне активности ће бити усмјерене на израду и дисеминацију сета кључних података (вриједности залиха дубећих стабала и економски рачуни за узгој, заштиту и искоришћавање шума) а према EUROSTAT-овој методологији интегрисаних економских рачуна у шумарству и економских рачуна заштите животне средине (Integrated Environmental and Economic Accounting for Forestry - IEEAF),

По питању развоја статистике енергетског дрвета планира се прикупљање података из административних извора података и из различитих статистичких домена (индустрија, спољна трговина, животна средина).

4.06 Статистика рибарства

1. Прикупљање, обрада и дисеминација података из области аквакултуре

Планира се даљи рад на побољшању статистичких активности Статистике рибарства које се односи на прикупљање и обраду података из области аквакултуре у складу са ЕУ стандардима - Регулатива ЕС број 762/2008 (рибље врсте, број и величина рибњака, количина и вриједност продаје по врстама и категоријама узгојене рибе).

5.00 МУЛТИДОМЕНСКЕ СТАТИСТИКЕ

Преглед приоритетних активности према појединим статистичким подручјима:

5.02 Европа 2020 стратегија и одрживи развој

1. Европа 2020 (Стратегија за брз одржив и инклузиван развој): производња индикатора

5.03 Статистика животне средине и рачуни у области животне средине

1. Унапређење статистике отпада кроз увођење годишњих истраживања о насталом отпаду у подручјима Класификације дјелатности (NACE Rev. 2) која кроз постојећа истраживања нису покривена;

2. Унапређење статистике вода у складу са захтјевима Заједничког EUROSTAT/OECD упитника о водама;

3. Увођење економских рачуна у области статистике заштите животне средине;

5.04 Регионална и урбана статистика

1. Класификација територијалних јединица за статистику (NUTS);

2. Израда регионалних рачуна;

3. Израда регионалних индикатора за ниво NUTS 2;

5.06 Статистика науке, технологије и иновација

1. Успостављање статистике истраживања и развоја

5.07 Статистика Информацијског друштва – информационих и комуникационих технологија

1. Успостављање статистичких истраживања о употреби информацијско-комуникацијских технологија у предузећима, органима државне управе, домаћинствима
2. Унапређење статистике поштанских услуга кроз провођење тромјесечних и годишњих статистичких истраживања о поштанским и курирским услугама
3. Унапређење статистике комуникација кроз провођење тромјесечних и годишњих статистичких истраживања о комуникацијским услугама

5.02 Европа 2020 стратегија и одрживи развој

Припрема потребних података (индикатора) за праћење стратегије *Европа 2020*, вршиће се тако да се у првом плану имају три приоритетна елемента која се међусобно подупиру, а то су: паметан развој економије заснован на знању и иновацијама; одрживи развој (промовисање конкурентне и еколошки оправдане привреде, која економично користи расположиве изворе); инклузиван развој (консолидацију економије с високим степеном запослености, која јача друштвену и територијална кохезију).

У средњорочном раздобљу ће посебан нагласак бити на сљедећим активностима:

1. Европа 2020 (Стратегија за брз одржив и инклузиван развој): производња индикатора

У сврху праћења остваривања циљева из Стратегије Европа 2020 наведено је пет главних циљева, а то су:

Циљ 1) 75% становништва старосној доби од 20-64 би требало бити запослено; Индикатор: Стопа запослености према полу, старосној групи 20-64;

Циљ 2) 3% GDP EU треба уложити у истраживање и развој (R&D); Индикатор: Издаци из GDP за истраживање и развој;

Циљ 3) Циљеви "20/20/20" Климa/Енергија, требали би бити испуњени (укључујући смањење емисије штетних гасова повећање до 30% ако су услови у реду); Индикатори: Емисија гасова са ефектом стаклене баште; Удио обновљивих извора енергије и бруто финалној потрошњи енергије; Енергетски интензитет економије (замјенски показатељ за уштеду енергије);

Циљ 4) Удио особа које напуштају рано процес образовања и оспособљавања требао би бити испод 10%, а најмање 40% особа у старосној доби од 30-34 година требају имати високу стручну спрему или еквивалент; Индикатори: Појединци који прерано напуштају процес образовања и оспособљавања, према полу; Похађање терцијарног образовања према полу и старосној групи 30-34;

Циљ 5) Смањење сиромаштва; Индикатори: Становништво у ризику од сиромаштва и искључености; Особе које живе у домаћинствима с врло ниским интензитетом рада; Особе у ризику од сиромаштва након социјалних трансфера; Тешко материјално угрожене особе.

5.03 Статистика животне средине и рачуни у области статистике животне средине

Статистика животне средине ће обезбиједити прикупљање, обраду и дисеминацију података о јавном водоводу и канализацији, коришћењу вода у индустрији, отпаду и о инвестицијама у заштиту животне средине.

Акценат ће бити усмјерен на сљедеће активности:

- 1) Унапређење статистике отпада кроз увођење годишњих истраживања о насталом отпаду у подручјима Класификације дјелатности (NACE Rev. 2) која кроз постојећа истраживања нису покривена. Циљ је обезбиједити податак о укупно насталом отпаду у складу са препорукама европске Регулative о статистици отпада (ЕС) 2150/2002 и ревизије исте Регулative (ЕС)

849/2010. То подразумева праћење опасног и неопасног отпада према EWC-STAT категоријама у подручјима Пољопривреда, шумарство и риболов, Грађевинарство, те у услужним и осталим дјелатностима. Истовремено, планира се прикупљање података о третману отпада према врсти третмана (спаљивање отпада са или без обнове енергије, поновно искоришћење (искључујући обнову енергије) и одлагање отпада) и EWC-STAT категоријама опасног и неопасног отпада.

2) Унапређење статистике вода у складу са захтјевима Заједничког EUROSTAT/OECD упитника о водама.

Статистика вода обухвата редовна годишња истраживања о јавном водоводу, јавној канализацији и коришћењу вода у индустрији, за која је неопходно извршити ревизију методологије и образаца у циљу побољшања квалитета података и усаглашавања са захтјевима Заједничког OECD/EUROSTAT упитника о копненим водама.

3) Увођење економских рачуна у области статистике животне средине.

У циљу развоја економских рачуна у области статистике животне средине, планира се увођење годишњег истраживања и прикупљање података о инвестицијама у току (интегрисане технологије) и на крају производног процеса, расходима који настају при обављању активности чији је циљ заштита животне средине и о приходима од дјелатности заштите животне средине. Наведени подаци се планирају прикупљати према (СЕРА) дјелатностима заштите животне средине: Заштита ваздуха и климе, Управљање отпадним водама, Управљање отпадом, Заштита и ремедијација тла, подземних и површинских вода и другим. Циљ је увођење истраживања у складу са важећом ЕУ методологијом - Систем интегрисаних еколошких и економских рачуна (SEEA).

5.04 Регионална и урбана статистика

1. Класификација територијалних јединица за статистику (NUTS).

Израда Националне класификације територијалних јединица за статистику (НКТЈС), усклађена са Класификацијом просторних јединица за статистику Еуропске уније (NUTS).

2. Израда регионалних рачуна (BDP до нивоа NUTS 3 и текући рачуни домаћинства до нивоа NUTS 2)

3. Израда регионалних индикатора за ниво NUTS 2 (статистика тржишта рада, статистике пољопривреде, пословне статистике, статистике енергије, статистика транспорта, статистика животне средине, наука и технологија, статистика туризма, статистика здравства, статистика образовања, демографија и статистика миграције).

5.06 Статистика науке, технологије и иновација

1. Успостављање статистике истраживања и развоја

Подаци о правним особама које се баве истраживањем и развојем према статусу, броју запослених, дјелатности, подручју науке; подаци о високо технолошки развијеним гранама и услугама заснованим на знању; подаци о људским ресурсима у подручју науке и технологије; подаци о патентима)

5.07 Статистика информацијског друштва – информационих и комуникационих технологија

1. Успостављање статистичких истраживања о употреби информацијско-комуникацијских технологија у предузећима, органима државне управе и домаћинствима

Полазећи од значаја информационих и комуникационих технологија у проузводњи и економији као и у осталим сферама живота појединаца и друштва у цјелини, предвиђа се увођење статистичког истраживања о употреби комуникацијских технологија у предузећима, органима државне управе и домаћинствима.

2. Унапређење статистике поштанских услуга кроз провођење тромјесечних и годишњих статистичких истраживања о поштанским и курирским услугама

Статистика поштанских услуга у наредном периоду предвиђа производњу и усклађивање са методологијом ЕУ кварталних и годишњих варијабли о поштанском саобраћају (поштански промет у домаћем и међународном саобраћају по врстама услуга, елементима бруто додане риједности и броју запослених у поштанском саобраћају) у Републици Српској.

3. Унапређење статистике комуникација кроз провођење тромјесечних и годишњих статистичких истраживања о телекомуникацијским услугама

У наредном периоду радиће се на континуираном усклађивању са методологијом ЕУ тромјесечних и годишњих варијабли о телекомуникацијским саобраћају (број претплатника, ПТТ промет у домаћем и међународном саобраћају по врстама услуга, елементи бруто додане вриједности и броју запослених у телекомуникацијама) у Републици Српској.

6.00 ПРОЦЈЕНА РИЗИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ СТАТИСТИЧКОГ ПРОГРАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПЕРИОД 2013 – 2017

	Опис ризика	Вјероватноћа настанка	Посљедице настанка	Мјера
1.	ПРИПРЕМА СТАТИСТИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА			
	Недостатна/неадекватна међуинституционална сарадња у обезбјеђивању и припреми административних извора података	средња	средње	Пуна сарадња са (на нивоу руководства) институцијама које обезбјеђују административне податке.
	Недостатна/неадекватна сарадња других институција при дефинирању потребних садржаја код припреме статистичких истраживања	средња	средње	Сарадња са (на нивоу руководства) институцијама с којима се ради на дефинисању потребних садржаја код припреме статистичких истраживања.
	Неоспособљеност кадрова за додијелене им задатке	средња	велике	Адекватно планирање образовања и оспособљавања кадрова.
2.	ИЗРАДА ИНСТРУМЕНТАРИЈА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКОГ ИСТРАЖИВАЊА			
	Неодговарајућа кадровска попуњеност и оспособљеност у подручју статистичке инфраструктуре и информацијске технологије	велика	велике	Обезбјеђивања одговарајућег броја кадрова и редовна бригаа за образовање кадрова.
	Неправилно припремљења упутства за провођење истраживања	мала	средње	Контрола квалитета процеса израде упутстава.
	Финансијске рестрикције за израду инструмената за провођење истраживања	велика	велике	Адекватно планирање и одобравање финансијских средстава за провођење истраживања.

3.	ПРИКУПЉАЊЕ И ОБРАДА ПОДАТАКА			
	Недостатни и непотпуни административни извори	велика	велике	Сарадња са власницима административних извора.
	Преоптерећеност извјештајних јединица са статистичким и другим упитницима	велика	велике	Употреба административних извора, електронско извјештавање, кориштење узорка.
	Застарјелост извора података за припрему оквира за узорак и адресара	велика	велике	Стварање нових и ажурирање постојећих извора података те креирање демографије извјештајних јединица на терену.
	Низак одзив извјештајних јединица	средња	велике	Мотивисање извјешт. Јединица, побољшање упитника, адекватна комуникација са извјешт. Јединицама, могућност пружања разних канала извјештавања, интеграција истраживања.
	Неодговарајуће припремљена и изведена обрада статистичких података (логичке контроле, селективно едитовање, импутација података, итд.)	средња	средње	Контрола квалитета упутстава и процесних корака код обраде података
4.	АНАЛИЗА СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА			
	Неадекватно припремљени статистички резултати	средња	велике	Одговарајућа комуникација са корисницима података и изобразба аутора анализа, повратне информације од стране корисника (анкете о задовољству).
	Откривање повјерљивих статистичких података (микроподаци, агрегирани подаци или заштићени агрегати пред објављивање).	Мала	велике	Поштовање одговарајућих процеса, поступака и стандарда за заштиту података.
	Неоспособљеност кадрова за додијељене им задатке	средња	велике	Адекватно планирање образовања и оспособљавања кадрова.
5.	ДИСЕМИНАЦИЈА			
	Кашњења у унапријед најављеним роковима објава статистичких података	средња	средње	Праћење процеса припреме података, припрема роковника.
	Начин објаве (представљања) података кориснику је неадекватан.	Мала	велике	Праћење задовољства корисника.
	Погрешно објављени подаци	мала	велике	Праћење процеса у погледу квалитета.

	Финансијска ограничења	велика	велике	Обезбједити финансијска средства.
6.	ЗАШТИТА ПОДАТАКА			
	Приступ неовлаштених особа до статистичких, особних и тајних података	мала	велике	Досљедно провођење политике заштите, побољшање сигурносне арх. Мреже и апликација, ажурирање програмске опреме, firewall, вирусна заштита, лозинке, процјена сигурности, документовани поступци, свијест и образовање запослених, заштићени простор за приступ до тајних података.
	Трајан губитак одређених (база) података	средња	велике	Обезбиједити адекватне хардверске и софтверске ресурсе потребне за похрану података као и прављење Backup-а и тестирање истог. Обезбиједити правовремену замјену дотрајале опреме. Не држати битне податке на локалним рачунарима. Све рачунаре заштити антивирусним програмима. Едукација запослених.
	Неодговарајуће складиштење података	средња	велике	Документовати поступке складиштења и архивирања.
7.	ИНФОРМАЦИЈСКА ИНФРАСТРУКТУРА			
	Дужи застој у раду ИТ сервиса битних за нормалан рад статистичких институција	средња	велике	Обезбиједити редувантност кључних компоненти ИКТ система. Обезбиједити адекватну опрему за непрекидно ел. Напајање. Запослити адекватан број ИТ особља потребних за опслуживање система уз константну едукацију истих.
	Израда неадекватних и неправовремених програмских рјешења	средња	велике	Повећање компетенција запослених путем редовног обучавања и оспособљавања. Редовна сарадња са носиоцима истраживања. Прилагођеност програмских рјешења одговарајућем информационом систему. Одговарајућа припрема захтјева за програме.
	Неефикасан рад информационог система	средња	велике	Превентивно одржавање, осигурање резервне опреме,

				планирање обнављања ИТ инфраструктуре, израда и набавка квалитетних софтверских рјешења, итд.
	Неблаговремена и неадекватна контрола кроз све фазе улаза, обраде и излаза података	средња	велике	Формирати „окидаче“ за праћење, како би се у сваком моменту могле приказати извршене измјене над подацима, као име и презиме особе која их је направила
	Неадекватна подјела дужности, одговорности и неауторизован приступ апликацијама и подацима	средња	средње	Јасно дефинисати права приступа (аутентикације) и сецуриту улога како базама података тако и одређеним сетовима података
	Израда компликованих и нефункционалних рјешења те недовољно тестирање софтверских рјешења	мала	средња	Обезбједити јасно дефинисане захтјеве за израду софтверских рјешења и обучити особе које их подnose како се на правилан начин попуњавају. Редовна сарадња са носиоцима истраживања.
	Контрола процеса над базама података и израда планова за креирање резервних копија	средња	средња	Повећање компетенција запослених путем редовног обучавања и оспособљавања. У сарадњи са носиоцима истраживања и администраторима база података дефинисање временских тачака за бацкуп података.
8.	ЉУДСКИ РЕСУРСИ			
	Недовољан број запослених	велика	велике	Обезбјеђивање довољног броја запослених.
	Избор одговарајућих кадрова	средња	средње	Релевантан састав комисије и релевантни поступци избора кадрова од стране комисије за пријем.
	Неоспособљеност кадрова за додијелене задатке	средња	велике	Одговарајуће планирање оспособљавања и обуке.
	Сарадња међу секторима код provedбе програма	средња	велике	Одговарајуће планирање рада и задатака.
	Флукуација кадрова	средња	велике	Брига за задовољство запослених на радном мјесту, одговарајуће награђивање и израда анализа узрока флукуација.
	Одсутност због боловања	средња	средње	Обезбједити одговарајуће замјене, анализа узрока.

2. МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

1.01 Пожари

У наредном периоду планира се измјена и израда методологије за увођење и вођење јединствене евиденције, те континуирано праћење података о пожарима и експлозијама на територији Републике Српске.

Праћењем података о пожарима и експлозијама обезбјеђују се подаци о броју пожара и експлозија према начину изазивања, узроцима и посљедицама, прикупљени и обрађени у складу са усвојеном методологијом.

1.02 Саобраћајна безбједност

У оквиру безбједности саобраћаја планира се усклађивање статистичке класификације са измјенама нормативног оквира који регулише област безбједности саобраћаја. Планирана је хармонизација података о безбједности саобраћаја са европским стандардима и производња података за ниво Републике Српске (саобраћајне незгоде према врсти, узроцима, посљедицама, околностима и учесницима). Континуирано праћење података о незгодама на путевима РС, те праћење података о броју и врстама моторних и прикључних возила.

1.02.01 Регистрована возила

Кроз праћење података о броју и врстама регистрованих моторних и прикључних возила обезбјеђују се подаци о броју регистрованих друмских моторних и прикључних возила према техничким карактеристикама (врста, марка, тип, носивост, врста горива и др.)

1.02.02 Саобраћајне незгоде

У оквиру праћења података о незгодама на путевима обезбјеђују се подаци о броју саобраћајних незгода са настрадалим лицима, са материјалном штетом; старосној структури учесника у саобраћајним незгодама (погинули учесници, теже и лакше повријеђени учесници, возачи и лица који су проузроковали несрећу); прегледу саобраћајних незгода по данима и часовима; стању коловоза у вријеме саобраћајних незгода; узроцима саобраћајних незгода; саобраћајним незгода према видовима незгода; по категоријама пута; структури возила у саобраћајној незгоди.

1.03. Статистика криминалитета

У наредном периоду планира се усклађивање са законима, међународним стандардима и препорукама у области криминалитета, прилагођавање методологије захтјевима европских стандарда, увођење правила о бројању кривичних дјела и стандардизованој класификацији пријављених инцидената, те јачање сарадње са надлежним институцијама са циљем израде методологије криминалитета.

Према усвојеној методологији која одговара регулативи EUROSTAT-а и UNODC-а, обезбјеђују се подаци о укупном броју свих кривичних дјела, кривичних дјела убиства, насилних кривичних дјела, кривичних дјела повезаних са трговином дрогом, осталих кривичних дјела (отмице, коруптивни деликти, трговина људима и друго), те броју полицијских службеника.

У погледу статистике криминалитета, безбједности саобраћаја, пожара и експлозија утврђена је потреба усвајања методологије прикупљања обраде и дисеминације података у складу са

регулативама (EUROSTATА, UNODC-а и друго), како би се елиминисале регионалне разлике код садашњих правила бројања у полицијским статистикама. У том правцу, неопходно је регулисати правила евидентирања и бројања кривичних дјела, класификације пријављених инцидената, статистичке анализе података и стандардизоване класификације.

Поред наведених планираних активности, Министарство је спремно на захтјев корисника и у сарадњи са Републичким заводом за статистику РС, учинити доступним и друге статистичке производе, односно проширити обухват статистичких података на области јавног реда и мира, малољетничке делинквенције, самоубистава и других показатеља безбједности.

У правцу подизања квалитета производа, поред нормативног уређења, приоритетне потребе су: обука, даље техничко унапређење, одређивање врсте и обима стандардизованих података и сачињавање адекватних табела за извјештавање.

3. МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

1.01 Пунољетни починиоци кривичних дјела

У оквиру праћења пунољетних починиоца кривичних дјела (оптужених и осуђених) обезбјеђују се подаци о оптуженим и осуђеним починиоцима кривичних дјела, према називу кривичних дјела, са евиденцијом по полу, старости учиниоца, времену проведеном у притвору и о врсти одлуке, те подаци о лицима на издржавању казне, по полу, врсти казнено-поправне установе и о висини изречене казне и времену проведеном у казнено-поправној установи.

1.02 Малољетни починиоци кривичних дјела

Праћење малољетних починиоца кривичних дјела обезбјеђује податке о оптуженим и осуђеним малољетним починиоцима кривичних дјела према називу кривичног дјела са евиденцијом о полу, старости учиниоца, притвору и врсти одлуке, те податке о малољетним лицима на издржавању казне, васпитне мјере, о врсти и типу казнено-поправне установе, о полу и времену проведеном у казнено-поправној установи.

1.03 Кривична дјела организованог и најтежих облика привредног криминала

Кроз активности праћења кривичних дјела организованог и најтежих облика привредног криминала обезбјеђују се подаци о починиоцима наведених кривичних дјела према називу кривичних дјела, полу и старости учиниоца кривичног дјела, притвору и изреченој казни, те подаци о лицима на издржавању казне и времену проведеном у казнено-поправној установи.

1.04 Грађански спорови

Подаци о покренутим и ријешеним грађанским споровима по појединим областима (привредни, грађански, радни, породични) обезбјеђују се кроз праћење грађанских спорова по појединим областима.

1.05 Прекршаји

Праћењем података о прекршајима обезбјеђују се подаци о поднијетим захтјевима за покретање прекршајног поступка, назив овлаштеног органа који је поднио захтјев, прекршај који се окривљеном ставља на терет и изречена прекршајна санкција.

1.06 Оставински и други ванпарнични предмети

Кроз праћење оставинских и других ванпарничних предмета обезбјеђују се подаци о заprimљеним предметима, о прекинутим предметима и упућивањем на парницу, о ријешеним и неријешеним предметима.

1.07 Ванредни правни лијекови

У оквиру активности на праћењу података о ванредним правним лијековима у кривичној и грађанскоправној области обезбјеђују се подаци о уложеним правним лијековима, ријешеним и неријешеним, по врсти уложеног ванредног правног лијека, подаци о окончаном поступку по уложеном ванредном правном лијеку.

1.08 Управни спорови

Праћењем активности о управним споровима обезбјеђују се подаци о покренутим управним споровима, ријешеним и неријешеним, те подаци о захтјевима за ванредно преиспитивање одлуке у управним споровима.

1.09 Управно-рачунски спорови

Кроз праћење активности о управно-рачунским споровима обезбјеђују се подаци о покренутим управно-рачунским споровима, ријешеним и неријешеним, те подаци о захтјевима за ванредно преиспитивање одлуке у управно-рачунским споровима.

1.10 Стечај

Праћењем стечајних предмета обезбјеђују се подаци о броју стечајних поступака, по дјелатностима, стечајној маси, броју радника којима због стечаја престаје радни однос и дужини трајања стечајног поступка.

1.11 Ликвидација

Кроз праћење предмета ликвидације обезбјеђују се подаци о броју ликвидационих поступака по дјелатностима, ликвидационој маси, броју радника којима због ликвидације престаје радни однос и дужини трајања ликвидационог поступка.

1.12 Регистрација пословних субјеката

Праћење предмета регистрације пословних субјеката обезбјеђује број новооснованих привредних друштава, престанак рада привредног друштва и по ком основу.

4. МИНИСТАРСТВО РАДА И БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ

1.00 Тржиште рада

1.01 Запосленост

1.01.01 Слободна радна мјеста

У наредном периоду планира се праћење потражње за радом и запошљавање у Републици Српској и иностранству. Подаци се преузимају из Завода за запошљавање.

На овај начин обезбјеђују се подаци о броју слободних радних мјеста по дјелатностима и стручној спреми, број слободних радних мјеста за приправнике по стручној спреми, број лица која су засновала радни однос по полу, стручној спреми и дјеланости, број приправника који су засновали радни однос по стручној спреми.

Такође, обезбјеђују се подаци о броју понуђених радних мјеста за запошљавање грађана Републике Српске у иностранству према полу, стручној спреми и земљама.

1.01.02. Запошљавање инвалида

Подаци се преузимају из Фонда за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида. У оквиру праћења запошљавања инвалида обезбјеђују се подаци о броју инвалида по полу, заснивању и престанку радног односа.

1.01.03. Запошљавање у иностранству

Подаци се преузимају из Завода за запошљавање. Праћењем запошљавања грађана Републике Српске у иностранству обезбјеђују се подаци о броју грађана Републике Српске који се запошљавају у иностранству по полу, стручној спреми и државама запослења, број грађана који су се вратили са рада из иностранства по полу и стручној спреми и државама из којих су се вратили, број грађана који су се вратили и запослили у Републици Српској према стручној спреми.

1.02 Незапосленост

Подаци се преузимају из Завода за запошљавање. Праћењем незапослености и праћењем новчаних накнада незапосленим лицима обезбјеђују се подаци о броју незапослених лица пријављених Заводу за запошљавање, по полу, степену стручне спреме, годинама живота, занимању, радном стажу, времену чекања на запослење, времену за које могу користити новчану накнаду, број незапослених лица који први пут траже запослење по полу и степену стручне спреме, број стручно оспособљених и преквалификованих незапослених лица, број случајева исплате новчане накнаде незапосленим лицима по полу и стручној спреми, износ укупно исплаћених средстава на име новчане накнаде.

5. РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД

1.01 Метеорологија

У наредном периоду планира се праћење основних метеоролошких података чиме се обезбјеђују подаци о средњим мјесечним и годишњим температурама, облачности, релативној влази,

инсолацији, броју дана са грмљавином, снијегом, маглом, мразом, кишом, те мјесечним сумама падавина у мрежи метеоролошких станица РХМЗ Републике Српске. Обезбјеђују се такође и агрометеоролошки подаци о температури земљишта са метеоролошких станица које врше таква мјерења: Бањалука, Приједор, Добој, Бијељина и Соколац, те испаравања са слободне водене површине за Бањалуку. (Зависно од проширења мјерења појединих метеоролошких параметара на појединим станицама листа ће се допуњавати).

1.02 Заштита ваздуха

Заштита ваздуха обухвата праћење квалитета ваздуха у Републици Српској и успостављање базе података о квалитету ваздуха из републичке мреже, локалних мрежа за праћење квалитета ваздуха као и податке о квалитету ваздуха мјерене од стране оператера, те вођење инвентара емисија гасова са ефектом стаклене баште у Републици Српској.

Кроз поменуте активности обезбјеђују се подаци о концентрацијама SO_2 , NO , NO_2 , NO_x , CO , O_3 , PM_{10} у мрежи станица за квалитет ваздуха у Републици Српској, подаци о емисији гасова са ефектом стаклене баште (CO_2 , $NMVOС$, CH_4 , NO_x , N_2O , CO , SO_2), те подаци о одстрањеним количинама ових гасова путем понора.

1.03 Хидрологија

Хидрологија обухвата праћење водостаја, протицаја и температуре воде на ријекама, као и хармонизацију са ЕУ стандардима. Кроз ове активности обезбјеђују се подаци о минималним, средњим мјесечним и максималним вриједностима водостаја, протицаја и температуре на ријекама у Републици Српској.

1.04 Сеизмологија

У оквиру праћења сеизмичке активности на територији Републике Српске и допуњавање базе података обезбјеђују се хипоцентрални параметри са магнитудом и интензитетом догођених јачих земљотреса (датум, вријеме, локација, магнитуда и интензитет).

6. ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

1.01 Корисници пензија и висина пензије

У наредном периоду планира се праћење корисника и висине пензија по врстама чиме се обезбјеђују подаци о броју корисника и висина пензије по врстама пензија; корисницима пензија по полу и стажу корисницима пензија који су први пут остварили право на пензију, по врстама пензија, полу, годинама живота, стажу, износу пензије, а за инвалидске пензије по узроку инвалидности; корисницима пензија којима је престало право на пензију (због смрти) према врстама пензија.

1.02 Пензијско и инвалидско осигурање

Кроз активности праћења осигураника пензијског и инвалидског осигурања обезбјеђују се подаци о осигураницима по полу и старости.

1.03 Приходи и расходи пензијско-инвалидског осигурања

Праћење извора средстава и расхода обезбјеђује податке о стању средстава и извора средстава Фонда према класификацији финансијских података и податке о расходима.

7. ФОНД ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

1.01 Осигурана лица здравственог осигурања

Праћење осигураника, чланова породица, односно осигураних лица који су пријављени на здравствено осигурање (по категоријама осигурања, дјелатностима и секторима својине). Обезбјеђује податке о броју осигураника и осигураних лица по категоријама осигурања по пријави и уплати доприноса.

1.02 Кориштење права по основу здравственог осигурања

Праћење остваривања права из обавезног здравственог осигурања обезбјеђује податке о броју случајева и броју дана одсуствовања према узроку привремене неспособности спријечености за рад, те податке о броју рецепата за лијекове.

1.03 Расходи здравственог осигурања

Кроз праћење расхода за здравствено осигурање обезбјеђују се подаци о расходима фондова по економским категоријама (здравствена заштита, накнаде и помоћи и остали расходи).

8. ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВСТВО

Програмом статистичких истраживања 2013-2017 година су дефинисане области здравства у надлежности праћења јавно здравствених установа што представља приоритет за реализацију активности у наредном периоду.

Активности у области заразних болести, контроле незаразних болести, рада и морбидитета у здравственим установама, здравствене исправности намирница, воде и предмета опште употребе као и активности у области заштите животне средине остају као обавеза даљег праћења.

Активности дефинисане постојећим Програмом у области праћења потрошње лијекова, креирања регистра за кардиоваскуларне болести и праћење професионалних болести и несрећа на послу захтијевају издвајање додатних буџетских средстава за развој програма, информациону подршку и израду методологије за реализацију активности.

1.00 Здравље

1.01 Заразне болести

У наредном периоду планира се праћење заразних болести које обухвата активно пријављивање, надзор и имунизацију против заразних болести према Програму обавезних имунизација. Такође планира се праћење квалитета рада у области хигијенско епидемиолошких служба домова здравља код пријављивања заразних болести, провођења епидемиолошке анкете и праћењу прописивања антибиотика код акутних респираторних болести дјеце.

Кроз поменуте активности обезбјеђују се подаци о броју обољелих од заразних болести, полној и старосној структури обољелих, броју имунизованих против заразних болести према врсти имунизације и према старости. Показатељи квалитета су проценат попуњених пријава заразних болести у последњих 12 мјесеци, проценат особа старости до 18 година код којих је у здравствени картон уписан вакцинални статус према Правилнику о обавезним имунизацијама у последњих 12 мјесеци, проценат особа старости до 18 година са акутним инфекцијама горњег респираторног тракта (J00-J06) којима су прописани антибиотици у последњих 12 мјесеци и број епидемиолошких анкета према броју пријављених заразних болести.

1.02 Рад здравствених установа и морбидитет у здравственим установама

Прикупљањем података о организационој структури и кадровима у здравственим установама, праћењем морбидитета у болничким и ванболничким здравственим установама према врсти болести и групи обољења (шифра према МКБ 10) и праћењем порођаја и побачаја у стационарним здравственим установама обезбјеђују се подаци о броју здравствених радника, здравствених сарадника и административног и техничког особља према полу, старости, специјалности и службама, броју мјеста и пунктова на којима се остварује здравствена заштита, броју посјета код љекара и других здравствених радника, садржај превентивних посјета према популационим групама становништва, броју обољелих у болничким и ванболничким здравственим установама према врсти болести и групи обољења (шифра према МКБ 10), полу, старости и занимању пацијента, просјечна дужина лежања у стационарним здравственим установама.

У оквиру ове активности обезбјеђују се подаци о броју порођаја према старости породиље, занимању, брачном статусу, број живорођене и мртворођене дјеце, тјелесна тежина и дужина новорођенчета, обољења породиље и новорођенчета, узрок смрти, стање при испису, као и подаци о броју побачаја према врсти, компликацијама и исходу, старости жене и трајању трудноће.

1.03 Професионалне болести и несреће на послу

У наредном периоду планира се израда методологије и праћење података о професионалном обољењу и несрећи.

У оквиру ове активности обезбјеђују се подаци о броју повријеђених лица према дјелатностима, начину настанка несреће, материјалном узроку, природи повреде и узроку. Такође, обезбјеђују се подаци о броју обољелих од професионалних болести према полу, старости, занимању и радном мјесту, узроку обољења, дијагнози и исходу.

1.04 Здравствена исправност намирница, воде и предмета опште употребе

У наредном периоду планира се анализа здравствене исправности намирница, воде и предмета опште употребе, као и сертификација и акредитација лабораторија ради стандардизовања процедура и метода за испитивање узорака намирница, воде и предмета опште употребе.

Резултати наведених активности су физичко хемијске карактеристике површинских и подземних вода на мјестима водозавхвата (сирове воде), број узорака воде, број здравствено исправних узорака воде за пиће према броју еквивалентних становника, број узорака према врсти животне намирнице и предмета опште употребе, број здравствено исправних намирница и предмета опште употребе.

1.05 Заштита животне средине

Заштита животне средине обухвата праћење стања загађености и израда стратегије за унапређење животне средине, праћење стања радиоактивности у ваздуху, земљи, ријекама, језерима, подземним водама, чврстим и течним падавинама, дозиметријска контрола извора јонизујућег зрачења који се користе у медицини, индустрији, радиоактивних громобрана и јонизујућих јављача пожара, као и праћење заштите професионално изложених лица, становништва и пацијената од штетних утицаја јонизујућих зрачења.

Кроз наведене активности обезбјеђују се подаци о броју извора и узрока загађења, броју извршених прегледа, степену загађености, врста и количина штетних материја, последице загађености и врста предузетих мјера по медијуму (вода, ваздух, земља).

1.06 Контрола незаразних болести

Контрола незаразних болести обухвата праћење незаразних болести кроз регистре за дијабетес и малигне болести, успостављање регистра за кардиоваскуларне болести (развој софтвера и израда методологије), праћење и евалуација провођења Програма превенције и контроле незаразних болести, провођење истраживања здравственог стања и кориштења здравствене заштите становништва и развој софтвера за анализу индикатора прописаних Методолошким упутством за праћење и евалуацију Програма превенције и контроле незаразних болести.

У оквиру ових активности обезбјеђују се подаци о броју новообољелих од малигнух болести према врсти и групи болести, анатомској локализацији, хистолошком типу и клиничком стадијуму малигне неоплазме, старосна, полна структура обољелих и занимање, мјесто рођења и мјесто боравка, подаци о броју новообољелих од дијабетес мелитуса према врсти болести, полу, старости, занимању, мјесту боравка, подаци о лијечењу, самоконтроли, висини, тежини, биохемијским параметрима и факторима ризика. Такође, обезбјеђују се индикатори праћења и евалуације Програма превенције и контроле незаразних болести су процјена обима извршења Програма, учесталост фактора ризика незаразних болести, структура пацијената са факторима ризика незаразних болести, ефекат интервентног Програма у виду редукције броја и нивоа фактора ризика незаразних болести,

1.07 Картон здравственог радника и здравственог грађевинског објекта

Ова активност обухвата праћење личних података о здравственим радницима и података о здравственом грађевинском објекту, развој софтвера за регистар здравствених радника и унапређење методологије за прикупљање података чиме се обезбјеђују подаци о здравственим радницима и подаци о здравственим грађевинским објектима.

1.08 Квалитет рада у здравственим установама

Квалитет рада у здравственим установама обухвата праћење квалитета рада здравствених установа према Правилнику о праћењу квалитета рада здравствених установа („Службени гласник Републике Српске“, број 74/07), праћење квалитета рада се заснива на праћењу програма за унапређење квалитета рада здравствених установа, праћењу показатеља квалитета и оспособљавању комисија за унапређење квалитета рада здравствених установа, провођење истраживања о задовољству корисника услугама здравствене установе и у наредном периоду развити софтвер за анализу индикатора квалитета, а на основу Методолошког упутства за поступак извјештавања здравствених установа о показатељима квалитета.

Као резултат наведених активности обезбјеђују се показатељи квалитета рада за тимове породичне медицине, стоматолошку здравствену заштиту, центре за базичну рехабилитацију, центре за ментално здравље, хигијенско епидемиолошке службе дома здравља те показатељи квалитета болничке здравствене заштите (интернистичке гране медицине, хирурушке гране, педијатрија и гинекологија и акушерство).

1.09 Потрошња лијекова и опојних дрога

У оквиру потрошње лијекова и опојних дрога у наредном периоду планира се израда методологије за прикупљања података о потрошњи лијекова и опојних дрога и извјештаја о конзументима и повременим конзументима опојних дрога, на основу препорука Европског центра за мониторинг дрога и овисност о дрогама и праћење потрошње лијекова и опојних дрога.

Кроз наведене активности обезбјеђују се подаци о промету и потрошњи лијекова и опојних дрога у здравственим установама које у свом саставу имају апотеку. Обезбјеђује се такође и број конзумента опојних дрога према старости, полу, занимању, врсти и количини опојне дроге, дијагнози и третману болести овисности.

9. АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО

1.01 Биланс стања банака

Биланс стања банака обухвата праћење биланса стања банака укупно за банкарски сектор Републике Српске, у оквиру чега се обезбјеђују подаци о стању потраживања и обавеза банака.

1.02 Биланс успјеха банака

Биланс успјеха банака обухвата праћење биланса успјеха банака укупно за банкарски сектор Републике Српске, у оквиру чега се обезбјеђују подаци о укупним приходима и расходима банака.

1.03 Капитал

У оквиру активности праћења капитала обезбјеђују се подаци о структури капитала.

1.04 Класификација активе

Кроз праћење квалитета активе обезбјеђују се подаци о класификацији кредита и остале активе банака.

10. МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

1.01 Статистика владиних финансија

1. Методолошке припреме за израду статистике владиних финансија

Европска статистика владиних финансија производи се у складу са Европским системом националних¹ рачуна (ESA) и релевантним приручницима Еуростата као и посебним

регулативама које се односе на ову област. Министарство финансија Републике Српске је одређено да у наредном средњорочном периоду, уз техничку помоћ ЕУ, започне активности на методолошким припремама за израду статистике владиних финансија у складу са ЕУ захтијевима.

2. Припрема протокола и смјерница за састављање и дисеминацију статистике владиних финансија

Овај процес ће обухватити идентификовање институција које треба укључити у сектор влада Републике Српске, анализу извора података и њиховог квалитета, припрему протокола и смјерница за транспонување рачуноводствених у статистичке податаке, прописивање форме, рокова и начина дисеминације статистичких извјештаја, те обуку укључених лица.

3. Израда извјештаја у складу са ЕУ методологијом

Израдом владине статистике у складу са ЕУ методологијом обезбједиће се упоредивост података са подацима земаља ЕУ. Први извјештаји за сектор влада у Републици Српској, формом и садржајем усклађени са ЕУ захтјевима и спремни за дисеминацију, као коначан излазни резултат предузетих активности Министарства финансија очекују се до краја средњорочног периода за који се доноси овај програм, а најраније за 2014. годину.

1.02 Бруто наплате прихода (Б-2)

У наредном периоду планира се мјесечно праћење прихода преко уплатних рачуна и обезбјеђивање података о бруто наплати прихода по врстама и података о расподјели прихода према корисницима.

1.03 Извршење буџета

Праћење извршења буџета Републике Српске, односно буџетских средстава и издатака које је Народна скупштина Републике Српске одобрила Законом о извршењу буџета врши се квартално, полугодишње и годишње. У извјештајима се дају паралелни прикази планираних и остварених прихода, примитака за нефинансијску имовину, примитака од финансијске имовине и задуживања, те планираних и извршених расхода, издатака од нефинансијске имовине, издатака за финансијску имовину и отплату дугова, подаци о задуживању Републике Српске и управљању дугом, подаци о датим гаранцијама, приказ кориштења средстава буџетске резерве, приказ почетног и завршног стања Јединствених рачуна Трезора и рачуна посебних намјена, као и остали подаци у складу са Законом о буџетском систему.

1.04 Полугодишњи и годишњи обрачуни правних лица – биланс стања, биланс успјеха, рачуноводствени искази-анекси и други подаци

Успостављање и вођење Регистра обвезника подносиоца финансијских извјештаја, из којих се прати пословање правних лица, банака и других финансијских организација, микрокредитних друштава, лизинг друштава, друштава за управљање инвестиционим фондовима, брокерско-дилерска друштава, берзе, задруга, других профитних и непрофитних правних лица као и предузетника које своје пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, на обрачунској основи.

Обезбјеђивање база података (успостављање и вођење регистара) о бонитету привредних друштава, банкарским рачунима пословних субјеката отворених у банкама са сједиштем у Републици Српској и филијалама банака из Федерације БиХ и Дистрикта Брчко које послују у

Републици Српској и имају дозволу Агенције за банкарство Републике Српске, пољопривредним газдинствима у Републици Српској, сеоским домаћинствима и пружању угоститељских услуга у апартманима, кућама за одмор и собама за изнајмљивање, јавним предузећима (пословно име, тачна адреса и сједиште, датум оснивања, датум и основ сваке промјене уписане у судски регистар, лице или лица овлаштена за заступање, остварени укупан приход у току посљедње две пословне године, подаци о докапитализацији, безусловне и условне донације, други облици помоћи и остало).

1.05 Годишње пореске пријаве

Праћење наплате јавних прихода, пореза, доприноса социјалног осигурања, такса и других јавних прихода који нису порези, по врстама прихода и по категоријама обвезника, одржавање и ажурирање регистра пореских обвезника: правних лица, предузетника и физичких лица, Јединственог система за регистрацију, контролу и наплату доприноса и Фискалног регистра непокретности тј. пореску базу података непокретности у електронском облику.

Обезбјеђивање података у електронском облику о пореским обвезницима правним лицима и предузетницима, на основу података о регистрацији пореских обвезника, пријаве за регистрацију запослених у Јединствени систем за регистрацију, контролу и наплату доприноса, Пореских пријава о порезу на доходак, пореских пријава малог предузетника, Обавјештења пријава за доходак по основу заједничког обављања самосталне дјелатности, Годишње пореске пријаве за порез на добит и Пореске пријаве за малог пореског обвезника, Пореске пријаве за порез на игре на срећу као података о износима наплаћених јавних прихода на годишњем нивоу.

ФУНДАМЕНТАЛНИ ПРИНЦИПИ ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ

Статистичка комисија Уједињених нација је на својој Специјалној сједници, одржаној 11-15. априла 1994. године, усвојила Основне принципе званичне статистике, који су раније наведени у Одлуци Ц(47) Економске комисије за Европу, али укључујући измијењену преамбулу.

Принцип 1: Релевантност, непристрасност и једнака доступност

"Званична статистика је неопходан елемент информацијског система сваког демократског друштва; она даје влади, економији и јавности информације о стању на економском, демографском и друштвеном подручју, те на подручју животне средине. У ову сврху, статистичке агенције морају прикупљати статистичке податке који задовољавају тест употребљивости код корисника и ставити их на располагање јавности, да би се испоштовало право грађана на јавну информацију."

Принцип 2: Професионални стандарди и етика

"Да би се одржало повјерење у званичну статистику, статистичке агенције треба да се строго држе професионалних обзира, укључујући научне принципе и професионалну етику при доношењу одлука о методама и процедурама прикупљања, обраде, похрањивању и презентацији статистичких података."

Принцип 3: Одговорност и транспарентност

"Да би се омогућило исправно тумачење података, статистичке агенције треба да презентују статистичке информације у складу с научним стандардима што се тиче извора, метода и процедура статистике."

Принцип 4: Спречавање злоупотребе

"Статистичке агенције имају право да коментаришу погрешна тумачења и злоупотребу статистике."

Принцип 5 : Ефикасност

"Подаци за статистичке сврхе се могу извучити из свих врста извора, били они статистичке анкете или административне евиденције. Статистичке агенције врше избор извора у односу на квалитет, правовременост, цијену и оптерећеност испитаника."

Принцип 6: Статистичка повјерљивост

"Индивидуални подаци које прикупљају статистичке агенције за статистичко скупљање података, без обзира да ли се односе на физичка или правна лица, морају бити строго повјерљиви и употребљавају се искључиво у статистичке сврхе."

Принцип 7: Статистички закони

"Закони, регулативе/правила у оквиру којих статистички системи дјелују морају се саопштавати јавности."

Принцип 8: Координација

"Координација између статистичких агенција унутар држава је од пресудне важности за постизање конзистентности и ефикасности у статистичком систему."

Принцип 9: Међународни стандарди

"Употребом међународних концепта, класификација и метода од стране статистичких агенција у свакој земљи, промовише се конзистентност и ефикасност статистичког система на свим званичним нивоима."

Принцип 10: Међународна сарадња

"Билатерална и мултилатерална кооперација у статистици доприноси побољшавању система званичне статистике у свим земљама."

КОДЕКС ПРАКСЕ ЕВРОПСКЕ СТАТИСТИКЕ

Предговор

ВИЗИЈА ЕВРОПског СТАТИСТИЧКОг СИСТЕМА¹

"Европски статистички систем ће бити свјетски лидер у пружању услуга у области статистичких информација и најзначајнији произвођач статистике за Европску унију и њене земље чланице. Ослањајући се на научне принципе и методе, Европски статистички систем ће израђивати и стално унапређивати програм хармонизованих европских статистика које су у темељу демократских процеса и напретка друштва."

МИСИЈА ЕВРОПског СТАТИСТИЧКОг СИСТЕМА

"Пружамо Европској унији, свијету и јавности независне и висококвалитетне информације о привреди и друштву на европском, националним и регионалним нивоима и омогућавамо да те информације буду на располагању свима за сврхе доношења одлука, истраживања и расправе."

За реализацију те мисије и визије, чланице Европског статистичког система залажу се за заједничку сарадњу и сталну интеракцију са корисницима у складу са начелима Кодекса праксе европске статистике и општим начелима управљања квалитетом, укључујући преданост руководства, партнерство, задовољство запослених и континуирано побољшање, уз интеграцију и хармонизацију.

КОДЕКС ПРАКСЕ ЕВРОПСКЕ СТАТИСТИКЕ

Кодекс праксе европске статистике темељи се на 15 начела који обухватају институционално окружење, статистичке производне процесе и статистичке резултате. Скуп показатеља добре праксе за свако од начела представља референцу за оцјену имплементације кодекса. Критеријуми квалитета за европске статистике дефинисани су у европском Закону о статистици².

Статистичке институције³, које обухватају Комисију (Еуростат), националне статистичке заводе и друге националне институције одговорне за развој, производњу и дисеминацију европске статистике⁴, заједно са владама, министарствима и Европским вијећем, обавезују се на придржавање Кодекса.

Начела Кодекса праксе заједно са начелима општег оквира за управљањем квалитетом представљају заједнички оквир квалитета у Европском статистичком систему.

Институционално окружење

Институционални и организациони фактори имају значајан утицај на ефикасност и кредибилитет статистичких институција које развија, производи и дисеминира европску статистику. За институционално окружење релевантна су питања која се односе на професионалну независност, овлаштење за прикупљање података, расположивост одговарајућих ресурса, преданост квалитету, статистичку повјерљивост, непристраност и објективност.

1) Уредба (ЕЗ) 223/2009., члан 4.

2) Уредба (ЕЗ) 223/2009., члан 12.

3) Уредба (ЕЗ) 223/2009., чланови 4. и 5.

4) Уредба (ЕЗ) 223/2009., члан 1. У Кодексу праксе "остале националне институције одговорне за развој, производњу и дисеминацију европске статистике" зову се "остале статистичке институције".

Начело 1: Професионална независност

Професионална независност статистичких институција од осталих политичких, регулаторних или управних тијела и институција, као и од субјеката из приватног сектора, осигурава кредибилитет европске статистике.

Показатељи:

1.1 Независност националне статистичке институције и Еуростата од политичких и осталих спољњих уплитања у развој, производњу и дисеминацију званичне статистике је уређена законом и осигурана за друге статистичке институције;

1.2 Руководиоци националних статистичких институција и Еуростата и, у случају да је примјенљиво, челници осталих статистичких институција, имају довољно висок хијерархијски положај који им осигурава приступ политичким институцијама и управним јавним институцијама на вишем нивоу. Они се одликују изузетним професионалним способностима;

1.3 Руководиоци националних статистичких институција и Еуростата и, у случају да је примјенљиво, челници осталих статистичких институција имају одговорност осигурати да се статистике развијају, производе и дисеминирају на независан начин;

1.4 Руководиоци националних статистичких институција и Еуростата и, у случају да је примјенљиво, челници осталих статистичких институција, имају искључиву одговорност за одлучивања о статистичким методама, стандардима и процедурама, као и о садржају и времену објављивања статистика;

1.5 Статистички програми рада се објављују а периодичним извјештајима се описује остварени напредак.

1.6 Статистичка саопштења се јасно разликују и одвојено објављују независно о политичким ставовима и изјавама;

1.7 Руководиоци националних статистичких институција и Еуростата и, у случају да је примјенљиво, челници осталих статистичких институција, јавно коментаришу статистичка питања, укључујући критике и злоупотребе званичне статистике – онда када се то сматра примјереним;

1.8 Именовање руководиоца националних статистичких институција и Еуростата и, у случају да је примјенљиво, челника осталих статистичких институција, темељи се искључиво на стручним компетенцијама.

Разлози на основу којих се могу разријешити дужности, наведени су у правном акту. То не могу бити разлози који се односе на угрожавање стручне или научне независности.

Начело 2: Овлаштење за прикупљање података

Статистичка институција мора имати јасан правни мандат за прикупљање података за европске статистичке потребе. Управна установа, предузећа и домаћинства те јавност у цијелини могу се приморати да, на законској основи, а на захтјев статистичких институција, допусте приступ или прослиједи податке за потребе европске статистике.

Показатељи

2.1 Мандат статистичких институција за прикупљање информација које су потребне за развој, производњу и дисеминацију европске статистике уређен је законом;

2.2 Статистичким институцијама законом је дозвољена употреба административних података за статистичке сврхе;

2.3 На основу закона, статистичка институција може изнудити давање одговора за статистичка истраживања.

Начело 3: Адекватност ресурса

Ресурси којима располаже статистичка институција морају бити довољни да би одговорили захтјевима европске статистике.

Показатељи

- 3.1 Људски, финансијски и компјутерски ресурси адекватни су и обимом и квалитетом, расположиви су и могу одговорити тренутним статистичким потребама;
- 3.2 Обим, ниво детаља и трошкови статистике примјерени су потребама;
- 3.3 Постоје процедуре за процјену и оправдање захтјева за новим статистикама у односу на трошкове;
- 3.4 Постоје процедуре за процјену континуиране потребе за свим статистикама, да би се увидјело може ли се неку (статистику) прекинути или ограничити и тиме ослободили ресурси.

Начело 4: Преданост квалитету

Статистичка институција је предана квалитету. Она систематски и редовно идентификује предности и слабости, те континуирано побољшава квалитет процеса и производа.

Показатељи

- 4.1 Политика квалитета дефинисана је и доступна јавности. Организациона структура и алати су у функцији управљања квалитетом;
- 4.2 Постоје процедуре за планирање и праћење квалитета статистичког производног процеса;
- 4.3 Квалитет производа редовно се надзире, процјењује се у односу на различите комбинације његових димензија и извјештава у складу са критеријима квалитета за европске статистике;
- 4.4 Проводи се редован и темељит преглед најважнијих статистичких резултата, ако је примјерено уз помоћ експерата изван статистичке институције.

Начело 5: Статистичка повјерљивост

Приватност давалаца података (домаћинстава, предузећа, управних јединица и осталих извјештајних јединица), повјерљивост информација које они дају, те њихова употреба искључиво у статистичке сврхе, потпуно је гарантована.

Показатељи

- 5.1 Статистичка повјерљивост гарантована је законом;
- 5.2 Запослени се приликом заснивања радног односа својим потписом обавезују да поштују законом предвиђену обавезу поверљивости статистичких података;
- 5.3 Прописане су казне за сваку намјерну повреду статистичке повјерљивости;
- 5.4 Запосленима су обезбјеђене смјернице и упуте за заштиту статистичке повјерљивости у процесима производње и дисеминације. Политика повјерљивости доступна је широј јавности;
- 5.5 Примјењују се физичке, технолошке и организационе мјере за заштиту сигурности и интегритета статистичких база података;
- 5.6 Примјењује се строги протокол за спољне кориснике који имају приступ статистичким микро подацима за истраживачке сврхе.

Начело 6: Непристрасност и објективност

Статистичка институција развија, производи и дисеминира европску статистику поштујући научну независност на објективан, професионалан и транспарентан начин, тако да се сви корисници третирају једнако.

Показатељи

- 6.1 Статистика се израђују на објективној основи која је одређена статистичким правилима;
- 6.2 Избор извора података и статистичких метода, као и одлука о дисеминацији статистике одређени су статистичким правилима;
- 6.3 Грешке пронађене у објављеним статистикама исправљају се и објављују у најкраћем могућем року;
- 6.4 Информације о примијењеним методама и поступцима доступне су јавности;
- 6.5 Датум и вријеме објављивања статистичких података унапријед се објављују;
- 6.6 Унапријед се најављују веће ревизије или методолошке промјене;
- 6.7 Сви корисници имају једнак и истовремен приступ статистичким саопштењима. Било какав привилеговани, ранији приступ било којем спољњем кориснику је лимитиран, контролисан и објављен. Уколико дође до „цурења“ информација, аранжмани ранијих приступа ревидирани су да би се осигурала непристрасност;
- 6.8 Статистичка саопштења и изјаве на конференцијама за новинаре објективне су и непристрасне.

Статистички процеси

Европски и други међународни стандарди, смјернице и добра пракса морају се пратити у потпуности и примијенити у поступцима које статистичке институције користе ради организовања, прикупљања, обраде и дисеминације европске статистике. Вјеродостојност статистике се повећава добром репутацијом управљања и ефикасности. Важни аспекти статистичког процеса су, исправна методологија, одговарајући статистички поступци, умјерена оптерећеност давалаца података и ефикасно кориштење средстава.

Начело 7: Добра методологија

Добра методологија мора подупријети квалитетну статистику. Ово захтјева одговарајуће алате, процедуре и експертска знања.

Показатељи

- 7.1 Укупан методолошки оквир који се користи за европску статистику слиједи европске и остале међународне стандарде, смјернице и добре праксе;
- 7.2 Постоје процедуре које осигуравају да се стандардни концепти, дефиниције и класификације досљедно примјењују унутар статистичке институције;
- 7.3 Пословни регистар и оквир за истраживања становништва редовно се оцјењују и уколико је то потребно прилагођавају, да би се осигурао високи квалитет;
- 7.4 Постоји усклађеност на детаљном нивоу између националних и одговарајућих европских система класификација;
- 7.5 Ангажују се школовани кадрови из релевантних академских дисциплина;
- 7.6 Статистичка институција проводи политику континуираног стручног оспособљавања запослених;
- 7.7 Организована је сарадња са научном заједницом у циљу побољшања методологија, ефикасности примијењених метода, и када је то могуће, примјене бољих алата.

Начело 8: Одговарајуће статистичке процедуре

Одговарајуће статистичке процедуре, које се имплементирају од прикупљања података до њиховог потврђивања, морају подупирати квалитет у статистици.

Показатељи

- 8.1 За оне европске статистике које се заснивају на административним подацима дефиниције и концепти кориштени за административне сврхе су у сагласности са онима који се захтјевају за статистичке сврхе;
- 8.2 За статистичка истраживања, упитници се систематски тестирају прије прикупљања података;
- 8.3 Дизајн истраживања, одабир узорака и методе процјене су добро утемељени и редовно се преиспитују и према потреби ревидирају;
- 8.4 Прикупљање података, унос података и шифрирање рутински се надзиру и према потреби ревидирају;
- 8.5 Одговарајући методи едитовања и импутације се користе и редовно преиспитују, ревидирају или ажурирају уколико је потребно;
- 8.6 Ревизије слиједи стандардне, добро утемељене и транспарентне процедуре;
- 8.7 Статистичке институције укључене су у дизајнирање административних података, како би административне податке што више прилагодили статистичким потребама;
- 8.8 Склопљени су споразуми са власницима административних података у којима се потврђује заједничка преданост употребе тих података за статистичке сврхе;
- 8.9 Статистичке институције сарађују са власницима административних података у вези са осигуравањем квалитета података.

Начело 9: Умјерено оптерећење давалаца података

Терет извјештавања је пропорционалан потребама корисника и није претјеран за даваоце података. Статистичке институције прате оптерећеност давалаца података и постављају циљеве за његово смањивање у наредном периоду.

Показатељи

- 9.1 Обим и детаљност захтјева европске статистике ограничени су на оно што је апсолутно неопходно;
- 9.2 Терет извјештавања је равномјерно распоређен на цјелокупну популацију која се истражује;
- 9.3 Информације које се траже од пословних субјеката прикупљају се, колико год је то могуће, из њихових пословних извјештаја и кад је могуће, користе се електронска средства ради олакшавања прикупљања података;
- 9.4 Административни извори користе се кад год је то могуће, како би се избјегло дуплирање захтјева за подацима;
- 9.5 У циљу избјегавања вишеструких истраживања, успоставља се размјена података између статистичких институција;
- 9.6 Статистичке институције промовишу мјере које омогућавају повезивање извора података у циљу смањења терета извјештавања.

Начело 10: Трошковна ефикасност

Ресурсима се ефикасно располаже.

Показатељи

- 10.1 Интерним и независним спољњим мјерама контроле надгледа се употреба ресурса статистичке институције;
- 10.2 Продукциони потенцијал информацијских и комуникацијских технологија је оптимизован за прикупљање, обраду и дисеминацију података;
- 10.3 Улажу се проактивни напори у побољшавање статистичког потенцијала административних података у циљу избјегавања директних истраживања;

10.4 Статистичке институције промовишу и имплементирају стандардизована рјешења која повећавају дјелотворност и ефикасност.

Статистички резултати

Расположиве статистике морају задовољавати потребе корисника. Статистике се придржавају европских стандарда квалитета и служе потребама европских институција, влада, истраживачких институција, пословних субјеката и шире јавности. Важна питања се придају томе да статистике буду релевантне, тачне и поуздане, правовремене, кохерентне, упоредиве између регија и земаља те лако доступне корисницима.

Начело 11: Релевантност

Европска статистика задовољава потребе корисника.

Показатељи

11.1 Примјењују се поступци консултовања корисника, праћења релевантности и практичне употребљивости постојећих статистика у циљу задовољења потреба корисника, као и разматрања њихових новонасталих потреба и приоритета;

11.2 Задовољене су приоритетне потребе и исказују се у програму рада;

11.3 Редовно и систематски се прати задовољство корисника.

Начело 12: Тачност и поузданост

Европска статистика тачно и поуздано одражава стварност.

Показатељи

12.1 Изворни подаци, међурезултати и статистички резултати редовно се оцјењују и потврђују;

12.2 Грешке узорковања и неузорачке грешке мјере се и систематски документују у складу са европским стандардима;

12.3 Ревизије се редовно анализирају у циљу побољшања статистичких процеса.

Начело 13: Правовременост и временска одређеност

Европска статистика се објављује правовремено и дисеминира у одређеном времену.

Показатељи

13.1 Правовременост слиједи европске и међународне стандарде објављивања;

13.2 Стандардно дневно вријеме за објављивање статистике доступно је јавности;

13.3 Периодичност статистике узима у обзир захтјеве корисника, кад год је то могуће;

13.4 Свако одступање од временског плана дисеминације објављује се унапријед, објашњава и одређује се нови датум објављивања;

13.5 Објављују се и прелиминарни резултати прихватљиве тачности када се то сматра корисним.

Начело 14: Кохерентност и упоредивост

Европска статистика је интерно досљедна и упоредива између регија и земаља; могуће је комбиновање и заједничка употреба сродних података из различитих извора.

Показатељи

14.1 Статистике су интерно кохерентне и досљедне (тј. води се рачуна о аритметичким и рачуноводственим идентитетима);

- 14.2 Статистике су упоредиве у прихватљивом временском раздобљу;
- 14.3 Статистике се прикупљају на основу заједничких стандарда у погледу обима, дефиниција, јединица и класификација у различитим истраживањима и изворима;
- 14.4 Статистике из различитих извора и различите периодичности упоређују се и усклађују;
- 14.5 Упоредивост података између земаља унутар Европског статистичког система осигурана је путем периодичне размјене између европског статистичког система и других статистичких система. Проводе се методолошке студије у уској сарадњи између земаља чланица и Еуростата.

Начело 15: Доступност и разумљивост

Европске статистике су презентирани на једноставан и разумљив начин, објављене на одговарајући и примјерен начин, расположиве и доступне на непристрасној основи заједно са метаподацима и смјерницама.

Показатељи

- 15.1 Статистика и одговарајући метаподаци презентирани су и похрањени у облику који омогућава исправно тумачење и смислено поређење;
- 15.2 За дисеминацијске услуге користе се модерне информационе и комуникационе технологије и уколико постоји потреба и традиционална штампана форма;
- 15.3 Кад је то могуће, обављају се и објављују анализе по наруџби, и о томе информише јавност;
- 15.4 Приступ микроподацима је дозвољен за истраживачке сврхе и уређује се посебним правилима или протоколима;
- 15.5 Метаподаци се документују у складу са стандардизованим системима метаподатака;
- 15.6 Корисници се информишу о методологији статистичких процеса укључујући кориштење административних података;
- 15.7 Корисници се информишу о квалитету статистичких резултата према критеријима квалитета за европске статистике.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА СТАТИСТИЧКОГ ПРОГРАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ЗА ПЕРИОД 2013-2017. ГОДИНЕ

I – УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог плана садржан је у Амандману XXXII на члан 68. Устава Републике Српске, тачка 9. према којој Република, између осталог, уређује и обезбјеђује прикупљање статистичких и других података од општег интереса, а према члану 70. Устава Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Статистички програм Републике Српске за период 2013-2017. године доноси се на основу члана 9. став 2. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 85/03) по коме Програм доноси Народна скупштина Републике Српске на приједлог Владе.

Приједлог Статистичког програма Републике Српске усаглашен је и са Приједлогом Статистичког програма Босне и Херцеговине за период 2013-2017. године.

II – УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број 22/02-021- 1198/12 од 16.11.2012. године постоји уставни основ за доношење овог програма и садржан је у Амандману XXXII на члан 68. Устава Републике Српске, тачка 9. према којој Република, између осталог, уређује и обезбјеђује прикупљање статистичких и других података од општег интереса, а према члану 70. Устава Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Такође, чланом 9. став 2. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) прописано је да програм доноси Народна скупштина, на приједлог Владе, сваке године, за период од четири године.

Циљ овог програма је да осигура стално прикупљање упоредивих статистичких података, да омогући дистрибуцију података крајњим корисницима у складу са њиховим потребама, као и да статистички прати појаве које су битне за органе који доносе одлуке, те да у пуној мјери омогући корисницима приступ свим доступним информацијама и статистичким подацима.

Програм садржи стратешке смјернице које, поред осталог, обухватају и главне факторе који утичу на реализацију активности статистике Републике.

У приоритетним задацима овог програма дат је акценат на сарадњу са даваоцима и корисницима података као и на јачање повјерења у статистику Републике. При одређивању активности за постизање циљева утврђених овим програмом, узети су у обзир прописи из области статистике на нивоу Републике Српске, Босне и Херцеговине, Европске уније, као и захтјеви домаћих, европских и других међународних корисника.

Програм садржи преглед активности по статистичким доменима, а предложене активности систематизоване су по статистичким областима: демографија и социјална статистика,

макроекономска статистика, пословна статистика, статистика пољопривреде, шумарства и рибарства и мултидоменске статистике. Поред наведених активности које ће проводити Републички завод за статистику, у Програму су дефинисане и активности које се налазе у надлежности других овлаштених органа и организација.

Овај секретаријат констатује да су обрађивачу дате сугестије у вези са примјеном члана 227. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 31/11 и 37/11), а које се односе на то, да се Приједлог програма подноси у облику у коме се доноси Закон. Обрађивачу су дате и сугестије које су се односиле на уједначавање појмова у складу са уставним уређењем Републике.

Будући да је обрађивач у потпуности прихватио све дате сугестије и уградио их у текст Приједлога програма, Републички секретаријат за законодавство је утврдио да је овај Приједлог усклађен са Уставом и правним системом Републике. На основу изложеног, мишљења смо да се Приједлог статистичког програма Републике Српске за период 2013 – 2017. године може упутити даље на разматрање.

III – УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за економске односе и регионалну сарадњу број 17.03-020-2161/12 од 16.11.2012. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредби Приједлога статистичког програма Републике Српске за период 2013-2017 године установљено је да право Европске уније садржи изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног приједлога због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „дјелимично усклађен“.

Приједлог достављеног статистичког програма, у дијелу примарних извора EU *acquis*, уређује Уговор о функционисању Европске уније, Седми дио-Опште и завршне одредбе, члан 338.(2) / *Treaty on the Functioning of the European Union, Part seven, General and Final Provisions, Article 338 (2)*. Поменутом одредбом Уговора указује се на потребу да се при изради статистичких података поштују начела непристрасности, поузданости, објективности и повјерљивости статистичких података.

Приликом израде Програма, предлагач је узео у обзир сљедеће секундарне изворе права ЕУ:

- Регулативу (ЕЦ) 223/2009 Европског парламента и Савјета од 11. марта 2009. године о европској статистици којом се укида Регулатива (ЕЦ, EURATOM) 1101/2008 Европског парламента и Савјета о преносу података који су предмет начела повјерљивости Канцеларији за статистику Европских заједница и укидању Регулативе Савјета (ЕЦ) 322/97 о статистикама Заједнице и Одлуке Савјета 89/382 којом EURATOM успоставља Комитет статистичког програма европских заједница / *Regulation (EC) No 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) No 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) No 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities*;
- Регулативу 295/2008 Европског парламента и Савјета од 11. марта 2008. године о структури пословних статистика / *Regulation (EC) No 295/2008 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2008 concerning structural business statistics*;
- Регулативу Комисије (ЕЦ) бр 250/2009 од 11. марта 2009. године о спровођењу Регулативе (ЕЦ) 295/2008 Европског парламента и Савјета, дефиниције карактеристика, технички формат за пренос података и двоструких извештавања услов за NACE Рев.1.1 и NACE Рев.2

и одступања за структурне пословне статистике / *Commission Regulation (EC) No 250/2009 of 11 March 2009 implementing Regulation (EC) No 295/2008 of the European Parliament and of the Council as regards the definitions of characteristics, the technical format for the transmission of data, the double reporting requirements for NACE Rev.1.1 and NACE Rev.2 and derogations to be granted for structural business statistics;*

- Регулацију Комисије (ЕЦ) бр 251/2009 од 11. марта 2009. године о примјени и измјени Регулације (ЕЦ) 295/2008 Европског парламента и Савјета у вези са низом података који произилазе за структурне пословне статистике и адаптације неопходних ревизија и класификација производа по активностима (ЦПА) / *Commission Regulation (EC) No 251/2009 of 11 March 2009 implementing and amending Regulation (EC) No 295/2008 of the European Parliament and of the Council as regards the series of data to be produced for structural business statistics and the adaptations necessary after the revision of the statistical classification of products by activity (CPA);*
- Регулацију Комисије (ЕУ) бр 275/2010 од 30. марта 2010. године о спровођењу Регулације (ЕЦ) 295/2008 Европског парламента и Савјета, у вези са критеријумима за вредновање квалитета структуралне пословне статистике / *Commission Regulation (EU) No 275/2010 of 30 March 2010 implementing Regulation (EC) No 295/2008 of the European Parliament and of the Council, as regards the criteria for the evaluation of the quality of structural business statistics;*
- Регулацију (ЕЦ) 716/2007 Европског парламента и Савјета од 20. јуна 2007. године о статистици структури и активности страних филијала / *Regulation (EC) No 716/2007 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2007. on Community statistics on the structure and activity of foreign affiliates;*
- Регулацију Савјета (ЕЕЦ) бр 3924/91 од 19. децембра 1991. године о оснивању Заједнице истраживања индустријске производње / *Council Regulation (EEC) No 3924/91 of 19 December 1991 on the establishment of a Community survey of industrial production;*
- Регулацију (ЕЦ) 1099/2008 Европског парламента и Савјета од 22. октобра 2008. године о енергетској статистици / *Regulation (EC) No 1099/2008 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 on energy statistics;*
- Регулацију Европског парламента и Савјета (ЕУ) No 70/2012 од 18. јануара 2012. године о статистикама у погледу превоза робе друмским саобраћајем, којом се укидају Регулације 1172/98/ЕЦ и 2691/99/ЕЦ / *Regulation (EU) No 70/2012 of the European Parliament and of the Council of 18 January 2012 on statistical returns in respect of the carriage of goods by road;*
- Одлуку Савјета од 30. новембра 1993. године о стварању базе података о саобраћајним незгодама (93/704/ЕЦ) / *Council Decision of 30 November 1993 on the creation of a Community database on road accidents (93/704/EC);*
- Регулацију (ЕЦ) 91/2003 Европског парламента и Савјета од 16. децембра 2002. године о статистици у железничком саобраћају / *Regulation (EC) No 91/2003 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on rail transport statistics;*
- Регулацију (ЕЦ) 1365/2006 Европског парламента и Савјета од 6. септембра 2006. године о статистикама превоза робе унутрашњим пловним путевима и којом се укида Директива Савјета 80/1119/ЕЕЦ / *Regulation (EC) No 1365/2006 of the European Parliament and of the Council of 6 September 2006 on statistics of goods transport by inland waterways and repealing Council Directive 80/1119/EEC;*
- Регулацију (ЕУ) бр 692/2011 Европског парламента и Савјета од 6. јула 2011. године о европским статистикама о туризму којом се укида Директива Савјета 95/57/ЕЦ / *Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council of 6 July 2011 concerning European statistics on tourism and repealing Council Directive 95/57/EC;*
- Регулацију (ЕЦ) 177/2008 Европског парламента и Савјета од 20. фебруара 2008. године о успостављању заједничког оквира за привредне регистре за статистичке сврхе којом се укида Регулација Савјета (ЕЕЦ) бр. 2186/93 / *Regulation (EC) No 177/2008 of the European Parliament and of the Council of 20 February 2008 establishing a common framework for business registers for statistical purposes and repealing Council Regulation (EEC) No 2186/93;*

- Регулативу (ЕЦ) Но 762/2008 Европског парламента и Савјета од 9. јула 2008. године о подношењу статистичких података о воденим културама којом се укида Регулатива Савјета ЕЦ 788/96 / *Regulation (Ec) No 762/2008 of the European Parliament And of the Council of 9 July 2008 on the submission by Member States of statistics on aquaculture and repealing Council Regulation (EC) No 788/96;*
- Регулативу 2150/2002 Европског парламента и Савјета од 25 новембра 2002 о статистици отпада / *Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2002 on waste statistics;*
- Регулативу Комисије 849/2010/EU од 27. септембра 2010. године којом се мијења Регулатива Европског парламента и Савјета 2150/2002 о статистици отпада / *Commission Regulation (EU) No 849/2010 of 27 September 2010 amending Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council on waste statistics.*

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу напомиње да ће доношење овог програма допринијети испуњавању обавезе из члана 88. ССП, која подразумијева изградњу ефикасних и одрживих статистичких система базираних на поузданим, објективним и тачним подацима у различитим областима.

IV – ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ЖЕЛЕ ПОСТИЋИ ПРОГРАМОМ

Доношење предметног Програма има за циљ да осигура производњу конзистентних и упоредивих статистичких података, да што објективније прикаже стварно стање ствари, да изврши дистрибуцију података крајњим корисницима на неутралан и непристрасан начин, да статистички прати појаве које су битне за органе који доносе одлуке, те да се у пуној мјери омогући право корисницима на приступ свим информацијама и статистичким подацима осим ако су у питању лични повјерљиви подаци.

V - РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОГРАМА

Статистички програм Републике Српске за период 2013-2017. године доноси се на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 85/03) и представља програмску орјентацију Републичког завода за статистику Републике Српске и овлаштених органа и организација за производњу статистичких података у овом периоду.

Сврха Програма је да осигура производњу конзистентних и упоредивих статистичких података, у складу са Компендијумом захтјева Статистичке канцеларије Европске комисије.

Реализацијом статистичких активности утврђених Статистичким програмом Републике Српске обезбјеђује се и реализација Статистичког програма БиХ за период 2013-2017. године, а упоредивост статистичких података обезбјеђује се јединственим методологијама и статистичким стандардима.

Програм реализује Републички завод за статистику, у сарадњи са Агенцијом за статистику БиХ, у складу са законом утврђеним надлежностима. Поред Републичког завода за статистику законски мандат за производњу статистике, у оквиру послова из свог дјелокруга, имају и Министарство финансија, Министарство унутрашњих послова, Министарство правде, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, Републички хидрометеоролошки завод, Фонд

за пензијско и инвалидско осигурање, Фонд здравственог осигурања, Јавна здравствена установа Институт за јавно здравство и Агенција за банкарство.

VI – САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Статистички програм Републике Српске за период 2013-2017. године садржи уводни дио у коме је наведен правни основ за доношење Програма, циљеви и надлежности. Програм садржи и стратешке смјернице које обухватају мисију, визију, вриједности и главне факторе који утичу на реализацију активности статистике Републике Српске. У приоритетним задацима Програма садржан је институционално-законски оквир, те сарадња са даваоцима и корисницима података и јачање повјерења у статистику Републике Српске, међународна сарадња - Преглед пројеката који се имплементирају и планираних пројеката у оквиру међународне сарадње у периоду 2013-2017. године, управљање квалитетом, мјерење и имплементација стандарда квалитета, као и повјерљивост и заштита статистичких података. Програм садржи и дио који се односи на основне циљеве статистике у периоду 2013-2017. године. При одређивању основних циљева и активности за њихово постизање поштовани су прописи из области статистике на нивоу Републике Српске и БиХ, ЕУ, добра пракса као и захтјеви домаћих, европских и других међународних корисника у зависности од расположивих ресурса (финансијских и кадровских) који су на располагању Заводу за статистику Републике Српске. Програм такође садржи преглед активности по статистичким доменима. Предложене статистичке активности из надлежности Републичког завода за статистику систематизоване су по сљедећим областима:

Демографија и социјалне статистике

У статистици становништва обухваћени су припрема и спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова у 2013. години, витална статистика и статистика бракова, статистика унутрашњих миграција, успостављање статистике међународних миграција, те израда процјена и пројекција становништва за Републику Српску.

У статистици тржишта рада обухваћени су прелазак са годишњег на континуирано провођење Анкете о радној снази-АРС и израчунавање Индекса трошкова рада.

У оквиру демографских и социјалних статистика обухваћене су области образовања, културе, расподјеле прихода и услови живота, социјалне заштите, националних здравствених рачуна и статистике криминалитета.

Макроекономске статистике

У оквиру макроекономских статистика обухваћене су области годишњих економских рачуна, кварталних рачуна, статистике јавних финансија, цијене и трговина робе са иностранством.

Пословне статистике

У оквиру годишњих пословних статистика обухваћени су структурне пословне статистике (СПС), годишње истраживање у индустрији- PRODCOM и годишње истраживање о утрошцима у индустрији, годишње истраживање о инвестицијама, те годишње истраживање о грађевинским објектима.

Краткорочне пословне статистике обухватају производњу индекса индустријске производње сагласно ЕУ захтјевима, развој и производњу недостајућих краткорочних индикатора за индустрију, увођење и провођење редовног истраживања које се односи на одобрења за грађење, развој и производња недостајућих краткорочних индикатора за грађевинарство – индекс трошкова грађења и производњу мјесечног индекса промета трговине на мало и дефлатора продаје.

Програмом су у оквиру пословних статистика обухваћене области енергетске статистике, саобраћаја, туризма, Статистичког пословног регистра и вођење Регистра пословних субјеката по дјелатности.

Статистика пољопривреде, шумарства и рибарства

У оквиру статистике пољопривреде, шумарства и рибарства обухваћене су активности из области пољопривредне производње, пољопривредних структура, кориштење земљишта и земљишне површине, пољопривредни рачуни и цијене, статистика шумарства, те статистика рибарства.

Мултидоменске статистике

Мултидоменске статистике обухватају сљедеће области: Европа 2020 стратегија и одрживи развој, Статистика животне средине и рачуни у области животне средине, Регионална и урбана статистика, Статистика науке, технологије и иновација, те Статистика Информацијског друштва – информационих и комуникационих технологија.

Процјена ризика реализације овог Програма

У оквиру процјене ризика реализације Програма садржани су ризици код припреме статистичких истраживања, израде инструментарија за провођење статистичког истраживања, прикупљања и обраде података, анализе статистичких података, дисеминације, заштите података, информацијске инфраструктуре и људских ресурса.

Поред горе наведених активности које ће проводити Републички завод за статистику, у Програму су дефинисане и активности које се налазе у надлежности других овлаштених органа и организација:

Министарство унутрашњих послова ће обезбиједити податке из области пожара, статистике криминалитета, те саобраћајне безбједности у оквиру које су обухваћени подаци о регистрованим возилима и саобраћајним незгодама.

Министарство правде ће обезбиједити податке који се односе на пунољетне починиоце кривичних дјела, малољетне починиоце кривичних дјела, кривична дјела организованог и најтежих облика привредног криминала, грађанске спорове, прекршаје, оставинске и друге ванпарничне предмете, ванредне правне лијекове, управне спорове, управно-рачунске спорове, стечај, ликвидацију, регистрацију пословних субјеката.

Министарство рада и борачко-инвалидске заштите ће обезбиједити податке из области тржишта рада: запослености, запошљавању инвалида, запошљавању у иностранству и незапослености.

Републички хидрометеоролошки завод ће обезбиједити податке о метеорологији, заштити ваздуха, хидрологији и сеизмологији.

Фонд за пензијско и инвалидско осигурање ће обезбиједити податке о корисницима пензија и висини пензија, пензијском и инвалидском осигурању и приходима и расходима пензијско-инвалидског осигурања.

Фонд здравственог осигурања ће обезбиједити податке о осигураним лицима здравственог осигурања, кориштењу права по основу здравственог осигурања и расходима здравственог осигурања.

Јавна здравствена установа Институт за јавно здравство обезбиједиће податке из области здравља: заразним болестима, раду здравствених установа и морбидитет у здравственим установама, професионалним болестима и несрећама на послу, здравственој исправности намирница, воде и предмета опште употребе, заштите животне средине, контроле незаразних болести, картону здравственог радника и здравственог грађевинског објекта, квалитету рада у здравственим установама, те потрошњи лијекова и опојних дрога.

Агенција за банкарство ће обезбиједити праћење биланса стања банака, биланса успјеха банака, капитала и класификације активе.

Министарство финансија ће обезбиједити податке из области статистике владиних финансија, бруто наплате прихода (Б-2), извршењу буџета, полугодишњим и годишњим обрачунима правних лица – биланс стања, биланс успјеха, рачуноводствени искази-анекси и други подаци, те годишњим пореским пријавама.

Као прилоге Програм садржи Основне принципе званичне статистике и Кодекс праксе европске статистике.

VII - ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Средства потребна за реализацију активности предвиђених Статистичким програмом Републике Српске за период 2013-2017. године ће се прилагодити средствима предвиђеним у буџету за те намјене, за временски период од 2013-2017. године, као и средствима из евентуалних донација.

Директор

Др Радмила Чичковић